

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Školáčkův rok s moudrou sovou

Č.J.:

ZPRACOVANÝ PODLE RVP PV

Základní škola a Mateřská škola, Bohuslavice,

okres Šumperk, příspěvková organizace

Bohuslavice 68, 789 72 Dubicko

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název a ŠVP PV

Název ŠVP PV: **Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Školáčkův rok s moudrou sovou**

1.2 Identifikační údaje předkladatele

Název školy: **Základní škola a Mateřská Škola, Bohuslavice, okres Šumperk,
příspěvková organizace**

Adresa školy: Základní škola a Mateřská škola, Bohuslavice 68. 789 72 Dubicko

Jméno ředitele: Mgr. Helena Krumpová

IČO: 70987335
IZO: 600147967
Telefon: 583 444 314
583 414 206 (MŠ)

Mail: bohuslavicezs@seznam.cz

1.3 Identifikační údaje zřizovatele

Název: **Obec Bohuslavice**
Adresa: Obec Bohuslavice, Bohuslavice 2. 789 72 Dubicko
Telefon: 583 444 334
IČO: 00302384
Mail: oubohuslavice@seznam.cz

Koordinátor ŠVP: Mgr. Helena Krumpová

2 PLATNOST DOKUMENTU

Platnost dokumentu: od 01.09.2020

V Bohuslavicích dne 25.08.2020

.....

Mgr. Helena Krumpová
ředitelka

Dokument schválen zřizovatelem dne 26.08.2020

starosta obce

3 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

3.1 Úplnost a velikost školy

Umístění školy v obci: v centru obce

Druh provozu školy: celodenní

Velikost školy: malotřídní škola (2 třídy první stupeň základní škola, 1 třída mateřská škola)

Počet školních budov: 2

Venkovní areál školy: školní zahrada, hřiště

Základní a Mateřská škola Bohuslavice je malotřídní škola s 1.-5. ročníkem, třídou školní družiny a budovou mateřské školy (sloučeno v jeden právní subjekt), která má kapacitu třídy mateřské školy 28 dětí.

Budova mateřské školy je umístěna v centru vesnice za školním hřištěm.

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání. Uplatněním moderních metod a forem práce směřuje k naplnění kompetencí stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. O konkrétních prostředcích a postupech, jak toho dosahovat, budou hovořit další oddíly tohoto dokumentu. Naše škola navazuje na bohatou tradici, a také v současnosti je prioritou obce její zachování, modernizace a inovace.

Škola zajišťuje odborné poradenské služby v oblasti logopedie a spolupracuje s PPP a SPC OK, pracoviště Šumperk a Mohelnice.

3.2 Vybavení školy

V nově rekonstruované budově školy z roku 1972 je jedna třída mateřské školy a zázemí pro výdej stravy (školní jídelna – výdejna stravy). Součástí školy je kvalitní hygienické zázemí a školní zahrada s moderním zařízením plně odpovídajícím relaxačním, pohybovým i vzdělávacím potřebám dětí. K dispozici máme tři sportovní hřiště (fotbalové, atletické, tenisové) a tělocvičnu umístěnou v bezprostřední blízkosti školy.

Prostory školy jsou světlé, čisté a esteticky odpovídají potřebám dětí. Naším cílem je vytvořit dětem klidné a esteticky motivující prostředí, proto se na jejich podobě také velkou mírou podílí děti i učitelé.

Součástí třídy a herny je relaxační část, čtecí koutek, hrací koutek, domeček, kuchyňka, místo na odkládání nedokončených i hotových výrobků a objektů, také IT, kterou děti aktivně využívají a magnetická tabule pro hru na školu a vystavování výtvarných prací.

Pro veřejná vystoupení a prezentaci prací dětí využíváme kromě školních prostor také místní kulturní dům, internetové stránky školy a obecní nástěnku.

Materiální a technické vybavení školy je dostatečné a neustále modernizované. Na tvorbě mnoha pomůcek se v rámci činnostního učení podílí děti a učitelé.

4 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Věcné (materiální) podmínky

Obnovená budova mateřské školy (2013) zahrnuje třídu a hernu, která slouží zároveň jako ložnice a místnost k ukládání lůžkovin a TV náradí. Kapacitně odpovídá počtu dětí, s možností hracích koutků, které vyhovují individuálním potřebám dětí.

Vybavení hračkami, pomůckami a materiální zabezpečení odpovídá počtu a věku dětí. Podle potřeby je doplňováno a obměňováno. Většina hraček je umístěna v bezpečném dosahu dětí. Děti se také samy podílí na úpravě a výzdobě prostředí.

Hygienické zařízení, relaxační nábytek i lůžkoviny odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Dětský nábytek je nový s nastavitelnými výškami stolů a odpovídajícími stoličkami.

Vedle budovy mateřské školy je dětské hřiště s moderním zařízením, které slouží pro potřebu školy. Na školní zahradě máme domeček, houpací koně a dvě pískoviště. Asfaltová plocha je využívána jako dopravní hřiště.

Všechny vnitřní i venkovní prostory školy splňují bezpečnostní a hygienické normy podle daných předpisů.

Děti od 2 do 3 let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro děti od dvou let.

Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti vhodným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Prostředí mateřské školy poskytuje prostor pro volný pohyb i hru dětí i bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne.

Hygienické podmínky:

V mateřské škole je vyčleněn prostor pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí (pleny, vlhčené ubrousky apod.), prostor k přebalování dětí, je zajištěn krytý bezdotykový odpadkový koš na použité pleny.

Mateřská škola se dohodne se zákonnými zástupci dětí od 2 do 3 let věku, které používají pleny, na systému přinášení hygienických potřeb pro děti do mateřské školy (pleny, vlhčené ubrousky, náhradní oblečení) tak, aby byly vždy k dispozici v dostatečném množství. Povinnosti rodičů (zákonných zástupců) ke škole upravuje školní řád. Pedagogičtí pracovníci v rámci individuálního přístupu k jednotlivým dětem zajistí možnost využívání osobních věcí při odpočinku (spánku) dětí.

4.2 Životaspráva dětí

Ve spolupráci se školní jídelnou v Dubicku se snažíme dětem zajistit plnohodnotnou a vyváženou stravu s vhodnou skladbou jídelníčku a dodržováním technologie přípravy pokrmů i nápojů. V průběhu celého dne je zajištěn dostatečný pitný režim. Děti do jídla

nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.

Pokud počasí dovolí, jsou děti každodenně dostatečně dlouhou dobu venku a mají dostatek volného pohybu. Mají zajištěny vhodné pomůcky k různým pohybovým aktivitám.

Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku každého dítěte. Vždy je nabídnut klidný alternativní program.

Pedagogičtí pracovníci zajišťují svým osobním příkladem přirozený vzor chování.

Děti od 2 do 3 let

Děti mladší tří let jsou zařazeny do skupiny stravníků (3–6 let) uvedené v Příloze č. 1 vyhlášky o školním stravování.

4.3 Psychosociální podmínky dětí

Usilujeme o pozitivní sociální klima celé školy. Snažíme se, aby se děti i dospělí cítili ve škole dobře, spokojeně a bezpečně. Nové děti se mají možnost postupně adaptovat na nové prostředí, všechny děti mají stejná práva a povinnosti, nikdo není zvýhodňován.

Snažíme se rozvíjet citlivost, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a empatii. Nepoužíváme negativní komentáře, snažíme se děti vždy pozitivně motivovat, chválit a podporovat. Respektujeme individuální potřeby dětí. Eliminujeme stres a spěch. Počítáme s aktivní účastí a samostatným rozhodováním dětí. Vzdělávací nabídku přizpůsobujeme individualitě každého dítěte tak, aby pro ně byla přínosná a potřebná.

4.4 Organizace

Naší prioritou je dostatečně pružný denní režim, který umožní adekvátně reagovat na individuální zájem a zaujatost dětí. Usilujeme o vyváženost spontánních i řízených činností. Záměrem pedagogů je přiměřená zátěž každého dítěte dle individuálních možností. Pravidelně zařazujeme zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Děti od 2 do 3 let

Nezbytný je individuální adaptační režim, zejména dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování. Počet dětí ve třídě mateřské školy je stanoven dle platných právních předpisů. Organizace vzdělávání a plánování činností v mateřské škole vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem.

4.5 Řízení školy

Statutárním zástupcem školy je ředitel. Škola má jasně vymezeny povinnosti, úkoly a pravomoci všech pracovníků. Snažíme se vytvářet tolerantní prostředí, kde je respektován názor každého zaměstnance. Na přípravě ŠVP pracuje celý tým pedagogických pracovníků

školy. Ke spolupráci zveme i rodiče. Spolupracujeme se zřizovatelem, okolními školami, dětskými lékaři, logopedem, odbornými pracovišti (PPP, SPC) i dalšími institucemi.

4.6 Personální podmínky a pedagogické zajištění

V MŠ pracují dvě kvalifikované učitelky (jedna z nich je vedoucí učitelka), což umožňuje překrývání obou učitelek v době didakticky řízených činností a pobytu dětí venku. Naší prioritou je zajištění optimální pedagogické péče umožňující individuální přístup k dětem.

Dalším zaměstnancem je školnice, která současně pracuje jako pracovnice obchodního provozu.

Učitelky se chovají profesionálně, aktivně se podílí na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků.

4.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodiči je založena na základě partnerství. Nezbytná je vzájemná důvěra, partnerství, vstřícnost, pochopení, respekt a ochota spolupracovat. Rodičům nabízíme možnost poradit se o rodinné výchově, pomáháme v péči o dítě. Chráníme soukromí rodiny, samozřejmá je mlčenlivost. Rodiče mají také možnost zapojit se do dění a činností v MŠ i zapojit se do adaptačního procesu dítěte. Při škole pracuje Unie rodičů.

Organizujeme společné schůzky, setkání i akce. Spolupracujeme na přípravě dětí do 1. ročníku ZŠ.

Děti od 2 do 3 let

Vzhledem k nízkému věku dětí od 2 do 3 let je dobrá spolupráce se zákonnými zástupci naprosto zásadní. Možnost umístit dítě do mateřské školy má napomáhat k souladu rodinného a pracovního života zákonných zástupců.

Je třeba si však uvědomit a pečlivě zvážit, že pro dítě ve věku od 2 do 3 let je **podstatné a naprosto nezastupitelné rodinné zázemí**. V této době si dítě buduje a upevňuje sociální vazby se svými nejbližšími.

4.8 Příklady spolupráce MŠ

- se základní školou
- pořádáme společné sportovní i kulturní akce, plavecký výcvik
- předškoláci pravidelně navštěvují I. třídu ZŠ
- učitelky pravidelně spolupracují s pedagogy ZŠ

- se zřizovatelem
 - spolupráce je na dobré úrovni, všechny požadavky jsou projednány obecním zastupitelstvem a společně řešeny
 - pravidelně je bezplatně poskytnut sál kulturního domu na dětský maškarní karneval, obec poskytuje finanční příspěvek
 - škola zajišťuje kulturní program pro akce pořádané obcí (vítání občánků, Den matek, setkání duchodců, ...)
- s okolními školami
 - spolupráce při návštěvě kulturních a sportovních akcí
- s PPP a SPC OK, pracoviště Šumperk a Mohelnice.
pravidelný screening zralosti předškolních dětí
 - spolupráce při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávání mimořádně nadaných dětí
- s dalšími organizacemi a institucemi
 - se SDH – besedy, cvičný požární poplach
 - Policie ČR – pravidelné besedy
 - Dům dětí Mohelnice – návštěvy Dopravního hřiště,
 - návštěva divadelních představení (dle nabídky agentur, DK Zábřeh, Městské divadlo Šumperk,....)
 - účastníme se humanitárních sbírek (dle aktuálních možností)

4.9 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření.

Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpurná opatření realizuje mateřská škola. Podpurná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení (možnost plánu pedagogické podpory (PLPP)).
Podpurná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Systém péče o děti s přiznanými podpurnými opatřeními v mateřské škole

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro dítě od prvního stupně podpurných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující.

Obsahuje popis obtíží dítěte, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce.

IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

Pedagogové při individuálním přístupu k dětem vycházejí z pozorování potřeb, zájmů, momentálního stupně rozvoje dítěte i z jeho pokroků ve vzdělávání. Děti jsou pedagogy citlivě podněcovány a pozitivně motivovány k činnostem tak, aby se každé z dětí cítilo úspěšné a okolím uznávané.

- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracujeme s dalšími odborníky, využíváme služeb *školských poradenských zařízení* – speciálních pedagogických center a pedagogicko-psychologických poraden.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

PLPP sestavuje učitel. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory mezi učiteli s cílem stanovení např. metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů. Bude stanoven termín přípravy PLPP a učitel zorganizuje společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte.

Jako podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami budou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory doporučené předměty speciálně pedagogické péče. Vzdělávací obsah těchto předmětů speciálně pedagogické péče přizpůsobíme vzdělávacím možnostem a předpokladům dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

1) V oblasti zabezpečení výuky dětí s tělesným postižením: V případě potřeby bude zajištěna přítomnost asistenta. Budou vytvářeny podmínky pro náhradní tělovýchovné aktivity. Budou využívány kompenzační pomůcky. Počet dětí ve třídě bude snížen (dle vyhlášky).

- vytvoříme podmínky pro osvojení vědomostí a dovedností dle jeho individuálních možností a schopností
- zabezpečíme možnost pohybu dítěte v prostorách MŠ pomocí lidských zdrojů (asistent)
- vytvoříme podmínky pro náhradní tělovýchovné aktivity dítěte možné v rámci jeho postižení
- zajistíme kompenzační a didaktické pomůcky

2) V oblasti zabezpečení výuky dětí se zrakovým postižením: V případě potřeby bude zajištěna přítomnost asistenta. Bude zajištěno bezpečné prostředí, bude dodržována předepsaná zraková hygiena a vytvářena nabídka alternativních aktivit s využíváním kompenzačních pomůcek. Počet dětí ve třídě bude snížen (dle vyhlášky).

Úkoly:

- o zajistit osvojení specifických dovedností zaměřených na samostatnost a sebeobsluhu dle možností dítěte

- vytvořit bezpečné prostředí
- dodržovat zrakovou hygienu • využívat kompenzační optické pomůcky a hračky

3) V oblasti zabezpečení výuky dětí se sluchovým postižením: V případě potřeby bude dodržována předepsaná sluchová hygiena. Bude zajištěno osvojení specifických dovedností, co nejvíce využívány kompenzační pomůcky. Počet dětí bude upraven dle vyhlášky.

Úkoly:

- zajistit osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte
- zajistit vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky
- zajistit vhodný komunikační systém
- zajistit přítomnost asistenta (podle míry a stupně postižení)

4) V oblasti zabezpečení výuky dětí s mentálním postižením: V případě potřeby bude zajištěna přítomnost asistenta. Bude zajištěno osvojení specifických dovedností na zvládnutí sebeobsluhy. Bude vytvářena nabídka individualizovaných aktivit s využitím kompenzačních pomůcek. Počet dětí ve třídě bude snížen (dle vyhlášky).

Úkoly:

- zajistit osvojení specifických dovedností zaměřených na zvládnutí sebeobsluhy a základních hygienických návyků dle možností dítěte
- využívat vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky
- zajistit přítomnost asistenta (podle míry a stupně postižení)
- snížit počet dětí ve třídě

5) V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami pozornosti a vnímání (dětí s poruchou učení a chování): Je zajištěn důsledný individuální přístup pedagoga k dítěti. Je zajištěn zvýšený bezpečnostní dohled. Jsou využívány speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředění a pozornosti.

Úkoly:

- zajistit zvýšený bezpečnostní dohled
- zajistit důsledný individuální přístup pedagoga k dítěti
- spolupráce MŠ s SPC a s rodiči dítěte
- využívat speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředění a pozornosti

6) V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami řeči: Při zjištění poruch u dítěte doručujeme rodičům návštěvu odborníka. Nabízíme kontakty na specializované pracoviště.

- Je zajištěna spolupráce s odborníky a s rodiči dítěte

7) V oblasti zabezpečení výuky dětí s více vadami a autismem: V případě potřeby bude zajištěna přítomnost asistenta. Bude zajištěno osvojení specifických dovedností,

zaměřených na sebeobsluhu s využitím vhodných kompenzačních, technických i didaktických pomůcek. Budou zajištěny další podmínky dle druhu a stupně postižení. Počet dětí bude uzpůsoben dle situace. Snahou bude vytvořit prostředí pro dítě klidné a podnětné.

Úkoly:

- zajistit osvojení specifických dovedností, zaměřených na sebeobsluhu
- využívat vhodné kompenzační pomůcky – vzdělávací prostředí je klidné a pro dítě podnětné
- snížit počet dětí ve třídě
- zajistit podmínky podle druhu a stupně postižení

8) Podmínky vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním

Vzdělávání dětí ze socio-kulturně znevýhodňujícího prostředí, dětí s oslabeným rodinným zázemím či dětí, které pocházejí z jazykově odlišného prostředí a které nemluví jazykem, v němž probíhá vzdělávání, se uskutečňuje podle požadavků daných RVP PV. Snížená sociální adaptabilita těchto dětí či zvýšená potřeba výchovy a vzdělávání v některé oblasti vyžaduje úpravu vzdělávacího obsahu i podmínek vzdělávání. V mateřské škole jsou uplatňovány speciální vzdělávací metody umožňující včasnou diagnostiku a rozvojovou stimulaci dětí (- Školní preventivní program)

4.10 Zabezpečení vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Podporujeme všechny projevy a známky nadání.

Dětem, které projevují nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dále rozvíjely.

V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení.

Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP.

Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování IVP, budeme postupovat při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování. Základem úspěšného poskytování podpůrných opatření v oblasti podpory nadaných a mimořádně nadaných dětí v předškolním vzdělávání je úzká spolupráce školy se školským poradenským zařízením a rodiči.

5. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

5.1 Upřesnění podmínek pro přijetí a ukončení vzdělávání dítěte v mateřské škole

[Přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání](#)

Kritéria pro přijímání dětí do MŠ se snaží o předcházení diskriminace. Přijmout k předškolnímu vzdělávání lze v souladu s ustanovením § 34 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“), a ustanovením § 50 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním (doloženo potvrzením lékaře), má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci, nebo je přijímáno k povinnému předškolnímu vzdělávání.

V souladu se školským zákonem rozhoduje o přijetí dítěte do mateřské školy a o případném stanovení zkušebního pobytu dítěte ředitel(ka) mateřské školy. Všechny děti musí být před přijetím do MŠ hygienicky samostatné. Při přijímání dětí do mateřské školy vychází ředitelka z kritérií, uvedených níže. Přednostně bude přijato dítě s vyšším celkovým hodnocením.

Od 01. 09. 2017 je povinné předškolní vzdělávání pro děti, které dosáhly do konce srpna daného kalendářního roku 5 let.

Pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání předkládá zákonný zástupce dítěte:

- a) žádost zákonného zástupce o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání
- b) evidenční list dítěte potvrzený pediatrem a podepsaný zákonným zástupcem
- c) oznámení rodičů – vyzvedávání dítěte
- d) přihlášku ke stravování
- e) potvrzení o tom, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

Při přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání může ředitelka školy sjednat se zákonným zástupcem zkušební pobyt dítěte v mateřské škole v délce nejvýše 3 měsíce.

[Rozhodnutí ředitelky mateřské školy o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání](#)

Na základě žádosti zákonného zástupce vydává ředitelka mateřské školy Rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v souladu se zákonem 500/2004 Sb., správní řád a zákonem 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon)

[Ukončení vzdělávání z důvodu neúčasti dítěte na vzdělávání](#)

Ředitelka mateřské školy může rozhodnout o ukončení vzdělávání dítěte, pokud se nepřetržitě neúčastnilo vzdělávání po dobu delší než dva týdny a nebylo omluveno

zákonným zástupcem podle stanovených pravidel uvedených ve školním řádu.

[Ukončení vzdělávání dítěte z důvodu narušování provozu mateřské školy ze strany zákonných zástupců](#)

V případě, že zákonní zástupci dítěte závažným způsobem nebo opakovaně porušují pravidla stanovená v bodě 18. školního řádu, může ředitelka rozhodnout o ukončení vzdělávání dítěte v mateřské škole z důvodu narušování provozu mateřské školy.

[Ukončení vzdělávání dítěte ve zkušební době](#)

Pokud při přijetí dítěte ke vzdělávání v mateřské škole byla stanovena zkušební doba pobytu a lékař nebo školské poradenské zařízení v průběhu této zkušební doby doporučí nezatěžovat dítě dalším vzděláváním, může ředitelka mateřské školy na základě písemného oznámení – žádosti zákonných zástupců rozhodnout o ukončení vzdělávání dítěte v mateřské škole.

[Ukončení vzdělávání z důvodu nehrazení úplaty za vzdělání nebo stravného](#)

V případě, že zákonní zástupci dítěte opakovaně nedodrží podmínky stanovené pro úhradu úplaty za vzdělávání nebo stravného uvedené ve školním řádu, může ředitelka rozhodnout o ukončení vzdělávání dítěte v mateřské škole z důvodu nehrazení stanovených úplat.

- Zápis je vyhlašován každoročně v období od 02. do 16.května – rodiče jsou upozorněni na webových stránkách školy, vyvěšením plakátů na informační nástěnce v MŠ, na OÚ i na školní nástěnce (autobusová zastávka). Termín je oznámen obecním rozhlasem
- Do naplnění kapacity jsou přijímány děti i během školního roku.
- Přijímány jsou přednostně děti v posledním ročníku předškolní docházky, děti od 3let, při nenaplněné kapacitě a podle individuálních možností dítěte lze přijmout i dítě mladší 3 let.
- V případě potřeby lze v MŠ integrovat děti se SVP.
- Ukončení docházky dítěte – odchod do ZŠ, odhlášení dítěte z MŠ, rozhodnutí ředitelky školy

Kritéria pro přijímání do Mateřské školy

1. zdravotní způsobilost, včetně absolvování stanovených očkování – doloženo potvrzením lékaře
2. děti 1 rok před začátkem povinné školní docházky
3. trvalé bydliště
4. děti zaměstnaných rodičů
5. děti, které dovršily věk 4 let – dítě s celodenní docházkou
6. děti, které dovršily věk 3 let – děti s polodenní docházkou
7. děti, které mají v MŠ sourozence

8. rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy,
9. přednostně jsou posuzovány žádosti podané ke dni zápisu. Ostatní žádosti jsou posuzovány individuálně

Doplňující kritéria

1. Ve výjimečných případech může být přijato dítě, které ve školním roce dovrší věku 3 let.
2. Docházka těchto dětí může být přerušena z důvodů přijetí dítěte podle odst. 1. – 4.
3. Ve výjimečných případech řeší žádosti o přijetí dítěte ředitelka individuálně

5.2 Vnitřní uspořádání školy

Mateřská škola má jednu třídu věkově heterogenní, pro děti zpravidla ve věku od 2,5-6let, popřípadě také pro děti s odloženou školní docházkou.

Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, a to včetně aktivit, které jsou nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času i prostoru pro hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní pokračovat. Jsou vytvářeny vhodné podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti dětí. Je dbáno na soukromí dítěte, pokud to potřebuje. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro plánované činnosti jsou včas připravovány pomůcky.

V době řízených činností a pobytu dětí venku je preferováno souběžné působení dvou pedagogů, případně asistence školního asistenta, což umožňuje individuální přístup k dětem.

Individualizované vzdělávání:

1. **MATERIÁLNÍ USPOŘÁDÁNÍ:** Děti mají možnost při příchodu vybrat si činnost samostatně a mají k tomu uzpůsobeno materiální uspořádání třídy a herny – mohou využít k tomu uzpůsobená zákoutí a centra aktivit výtvarných, literárních, hudebních, s deskovými hrami, se stavebnicemi (kde stavby uklízíme až v pátek), dále kuchyňku s prostornou pohovkou, domeček, lékařský kufřík, tabuli s magnetickými tvary a písmeny, interaktivní tabuli apod.
2. **KLIMA ŠKOLY:** Stavíme na přátelském prostředí a klimatu třídy plném vstřícnosti a porozumění. Cestu k individualizaci vidíme od spontánní hry, která dítěti umožňuje projevit se v plné osobitosti až po samostatnou řízenou práci, kde může každé dítě uplatnit samo sebe, specifika svého stylu učení, dominantní typ své inteligence a temperament.
3. **PRAVIDLA** Podnětné prostředí podporuje formování sociálních vztahů pomocí pravidel, která si děti formulovaly samy. Děti se tak přirozenou cestou učí být aktivní a své aktivity organizovat, učí se prosociálním postojům, ohleduplnosti, toleranci a vzájemné pomoci, učí se dohodnout, uplatnit svoje nápady a prosadit se, ale s ohledem na druhé. Pravidla opakujeme, upravujeme, máme vytvořeny piktogramy.
4. **VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:** Zaměříme se na rozvoj dovedností předcházejících čtení, psaní a rozvoj elementárních matematických souvislostí a na logopedickou prevenci. Naším záměrem je vytvářet dětem dostatečně pestrou nabídku různých forem aktivních činností pro seznamování s technickými dovednostmi a tím vzbuzovat v dětech zájem o technické a manuální činnosti.

5.3 Denní režim a týdenní program MŠ

Jedná se o obvyklý denní program, rozvrh základních režimových činností týkajících se organizačního chodu třídy

- Mateřská škola je zřízena jako škola s celodenním provozem s určenou dobou pobytu od 6:30 do 15:30 hod.
- Vzdělávání v mateřské škole probíhá ve 3 ročnících, přičemž do jedné třídy mateřské školy jsou zařazeny děti z různých ročníků.
- Mateřská škola může organizovat zotavovací pobyty ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání, školní výlety a další akce související s výchovně vzdělávací činností školy. O uskutečnění těchto pobytů, výletů a dalších akcí informuje mateřská škola zákonné zástupce dětí nejméně týden před jejich zahájením.

Stravování	Celodenní jídlo dováženo ze školní jídelny při ZŠ a MŠ Dubicko
	Svačiny připravuje školnice z dodaných surovin
Pitný režim	čaj a nápoje po celý den připraveny na stole ve třídě
Otužování	plavecký výcvik denní pobyt venku

Praní prádla probíhá v MŠ, zakoupena automatická pračka, praní je součástí pracovní náplně školnice (ručníky a utěrky 1 x týdně, ložní prádlo 1x za 3 týdny)

DENNÍ REŽIM MŠ

6:30 – 8:00	<i>Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí pedagogickým pracovnícím do třídy, volné hry a zájmové aktivity,</i>
8:00 – 8:30	<i>Pohybové aktivity, zdravotní cviky Cvičení</i>
8:30 – 9:00	<i>Osobní hygiena, dopolední svačina</i>
9:00 - 9:45	<i>Volné hry a řízené činnosti s možností práce ve dvou i více skupinách dle ročníků</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>logopedické chvílky</i> • <i>motorické a grafomotorické činnosti</i> • <i>hudebně pohybové hry</i> • <i>rozvoj řeči</i> • <i>zrakové vnímání a paměť</i> • <i>sluchové vnímání</i> • <i>výtvarné a pracovní činnosti</i> • <i>rozvíjení základních matematických představ</i> • <i>sociální dovednosti</i> • <i>sebeobsluha</i>
9:45 -11:45	<i>Osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, spontánní hry, řízené činnosti, sezónní sporty, vycházky, náhradní činnost</i>
11:45 -12:15	<i>Oběd a osobní hygiena dětí</i>
12:15 -14:30	<i>Spánek a odpočinek dětí, poslech pohádky a relaxační hudby po odpočinku individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku, specifické vzdělávací činnosti</i>
14:30 -15:30	<i>Osobní hygiena Odpolední svačina Volné hry zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy, individuální procvičování, dokončování pracovních listů</i>

Povinné předškolní vzdělávání je realizováno v době 7:30 – 11:30 hodin

6 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

6.1 Předškolní vzdělávání v systému vzdělávání, zaměření školy, dlouhodobé cíle

Zákonem o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem) se předškolní vzdělávání stalo legitimní součástí systému vzdělávání. Představuje počáteční stupeň veřejného vzdělávání organizovaného a řízeného požadavky a pokyny MŠMT.

Koncepce předškolního vzdělávání je založena na stejných zásadách jako ostatní úrovně a obory vzdělávání a řídí se společnými cíli: orientuje se k tomu, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání.

Naším **hlavním cílem** je vytvořit z mateřské školy příjemné, demokratické a láskyplné místo, které v dětech upevní ideály dobra, lásky, přátelství, porozumění a empatie a naučí je kriticky pohlížet na okolní svět, upevní v nich snahu změnit svět k lepšímu i tím, že změním k lepšímu sám sebe.

Pro děti se snažíme vytvářet dostatečně podnětné prostředí, reagovat na individuální potřeby, prožitky dítěte a vycházet z jeho zájmů. Dbáme na efektivní komunikaci s dětmi, pravidelně zařazujeme prvky prožitkového učení a vycházíme z nich při naší práci. Velmi oceňujeme partnerství s dítětem i rodinou, jsme rádi, když rodina pochopí, že vše, o co škola usiluje, je především v zájmu dítěte a jeho dalšího pozitivního posunu. Děti se učí samostatně rozhodovat, promýšlet své činy a přebírat zodpovědnost.

Filozofií a záměrem vzdělávacího působení naší školy je vytvoření školy rodinného typu s úzkými vazbami na rodiče. Rádi bychom umožnili prožít dětem šťastné aktivní dětství vytvořením pozitivního sociálního klima, přátelského a pohodového prostředí, ve kterém se budou cítit dobře a bezpečně. Nezbytná pro výchovu je přátelská atmosféra, pochopení a láska.

Usilujeme o všestranný rozvoj samostatných, zdravě sebevědomých dětí, snažíme se položit základy celoživotního vzdělávání, učíme děti zdravému životnímu stylu, vědomí odpovědnosti za své chování a jednání, důležitosti přátelství, porozumění, empatie a tolerance.

ŠVP PV **ŠKOLÁČKŮV ROK S MOUDROU SOVOU** je pojítkem mezi všemi činnostmi dětí ve škole, realizací všech školních a mimoškolních aktivit. Zahrnuje všechny oblasti vývoje dítěte cestou přirozené výchovy. Nabízí především témata seznamující děti s reálným životem.

Vzhledem k tomu, že jsme venkovskou školou, **preferujeme** praktické činnosti, které seznamují děti s přírodou, přírodními jevy v přímém kontaktu s přírodou (pozorování, poznávání), umožňují vnímat okolní svět všemi smysly (prožitkové učení), zaměřují se na oblast ekologie a environmentální výchovy (chráníme přírodu, třídíme odpad, zapojení do sítě škol MRKVIČKA), vedou ke zdravému životnímu stylu (upevňování správných stravovacích a výživových návyků, pohyb, otužování, respektování individuálních potřeb, kulturní prostředí a správné návyky při stolování apod.), vytváří pozitivní sociální atmosféru, umožňují seberealizaci a podporují dětskou tvořivost, posilují sebeobslužné dovednosti, věnují pozornost řečovému projevu dítěte (zařazování jazykových cvičení), napomáhají k rozvoji grafomotorických a pohybových dovedností.

Ve vzdělávání upřednostňujeme tvořivost dětí ve všech činnostech (aktivita dětí převažuje nad řídicí činností pedagoga). Chceme vést děti k samostatnosti, posilovat jejich zdravé sebevědomí a sebedůvěru, sounáležitost s kolektivem a zájem o spolurozhodování. V průběhu práce s dětmi využíváme námětů ročních období i kulturní tradice (vánoční a velikonoční zvyky, návštěvy kulturních akcí a institucí apod.). V tematickém plánování necháváme prostor na reakce, individuální zájmy, potřeby i vědomosti dětí

6.2 Metody a formy vzdělávání

Vzdělávání se uskutečňuje při všech činnostech během celého pobytu dětí v MŠ. Vzdělávací činnosti probíhají formou plánovaných tematických celků, které na sebe úzce navazují. Preferujeme metody a formy respektující specifika předškolního vzdělávání.

Hlavní formou činnosti dítěte v předškolním období je hra. Hra je specifickým projevem aktivity dítěte, je ovlivňována prostředím, v němž dítě žije a do něhož se hrou začleňuje. Přispívá k harmonickému formování a rozvoji dítěte, umožňuje dosahovat cílů všech složek vzdělávání, je prostředkem vzdělávací práce.

Současně je metodou vzdělávací práce. Hra odpovídá svým obsahem, formou a proměnlivostí osobností malého dítěte. Dovoluje pedagogům včlenit různé metodické postupy k dosažení vytýčeného cíle vzdělávání. Při práci s dětmi využíváme všech stadií her – od her individuálních u nejmenších dětí, přes párové (kooperativní) až po hry skupinové a rovněž využíváme všech druhů her (tvořivé hry, které si dítě vytváří samo, námětové hry, též dramatizující a konstruktivní, pohybové, didaktické).

Během hry se děti seznamují s pravidly a jejich používáním. Děti se hrou zapojují do kolektivu, který na dítě působí přirozeně a umožňuje neformální výchovné působení hravým a činnostním učením, využití situačních momentů, prožitku a nápodoby.

Vždy respektujeme individuální zájmy a potřeby dítěte. Řízené, spontánní i relaxační činnosti jsou vyvážené a podle potřeby individualizované. Součástí vzdělávání jsou i školní a mimoškolní akce konané ve spolupráci s rodinou, základní školou, zřizovatelem a dalšími organizacemi.

Při naší práci používáme zejména metody

- založené na prožitku – vycházejí z výjimečnosti prožívání předškolního dítěte, jehož prožitky jsou intenzivnější. Prožitky nelze naplánovat, můžeme je pouze odhadnout, a to především na základě vlastní zkušenosti. Nejsilnější prožitky vznikají při aktivní činnosti.
- založené na vzoru – nápodobě – dospělý se dítěti stává vzorem a příkladem k tomu, jak se chovat k dalším osobám, věcem, přírodě atd. Učitelka je po celý den dětem stále vzorem a příkladem, i když tato činnost není plánovaná.
- založené na hře – hra je pro dítě činností přirozenou, působí mu radost a zároveň vytváří prostor pro učení.
- založené na pohybu – dítě má vyšší potřebu pohybu než dospělý, nevydrží se dlouho soustředit na klidové činnosti, jeho pohybový aparát se rozvíjí a omezení pohybu by mohlo mít na tento rozvoj negativní důsledky, nezbytné je zajištění pravidelného pohybu dětí na čerstvém vzduchu.
- založené na experimentu – dáváme dětem možnost manipulovat s předměty a materiály, experimentovat a zkoumat.
- založené na fantazii a tvoření – posilující kreativitu. Svět fantazie je pro dítě zdrojem dobrodružství a prožitků. Tvoření je pro dítě významné jako proces, jehož výsledek je méně důležitý než činnost sama.

6.3 Pojetí a cíle předškolního vzdělávání

Úkoly předškolního vzdělávání

Úkolem institucionálního předškolního vzdělávání je doplňovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Obohacuje denní program dítěte, poskytuje odbornou péči. Usilujeme o to, aby první vzdělávací krůčky dítěte byly stavěny na promyšleném, odborně podepřeném a lidsky i společensky hodnotném základě, aby čas prožitý ve škole byl pro dítě radostí.

Má dítěti usnadňovat jeho další životní i vzdělávací cestu, rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, osobní spokojenost a pohodu, napomáhat mu v chápání okolního světa a motivovat je k dalšímu poznávání, učit dítě žít ve společnosti, přibližovat mu společenské normy a hodnoty. Vytváří předpoklady pro pokračování vzdělávání, podporuje individuální rozvojové možnosti dětí.

Předškolní výchova plní také diagnostický úkol, zejména ve vztahu k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami poskytuje vhodnou reedukační péči.

6.4 Specifika předškolního vzdělávání, metody a formy práce

Předškolní vzdělávání se maximálně přizpůsobuje vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny a dbá, aby tato vývojová specifika byla při vzdělávání dětí v plné míře respektována.

Předškolní vzdělávání by proto mělo nabízet vhodné vzdělávací prostředí, pro dítě vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, v němž se dítě může cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně, a které mu zajišťuje možnost projevit se, bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem.

Je důsledně vázáno k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb specifických. Každému dítěti je třeba poskytnout pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje, a v kvalitě, která mu vyhovuje. Pedagogické aktivity probíhají v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, každé dítě je stimulováno, citlivě podněcováno k učení a pozitivně motivováno k vlastnímu vzdělávacímu úsilí způsobem a v míře jemu vyhovující. Dítě tak může dosahovat vzdělávacích a rozvojových pokroků vzhledem k jeho možnostem optimálním a samo se může cítit úspěšné, svým okolím uznávané a přijímané.

Toto pojetí vzdělávání umožňuje vzdělávat společně v jedné třídě děti bez ohledu na jejich rozdílné schopnosti, učební předpoklady, věk, rozdílné vzdělávací možnosti a potřeby, včetně specifických.

Rozvojové předpoklady a možnosti dětí vyžadují uplatňovat v předškolním vzdělávání odpovídající metody a formy práce. Upřednostňujeme metody prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti. Ve vzdělávání využíváme přirozeného toku dětských myšlenek a spontánních nápadů a poskytovat dítěti dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány. Učební aktivity proto probíhají

především formou nezávazné dětské hry, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby.

V dostatečné míře se snažíme uplatňovat situační učení založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápalo jejich smysl.

Významnou roli v procesu učení sehraává spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby. Proto je třeba ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou, nejen v didakticky zaměřených činnostech, poskytovat dítěti vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné.

V předškolním vzdělávání uplatňujeme aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte. Takovou specifickou formou, vhodnou pro předškolní vzdělávání v podmínkách mateřské školy, je didakticky zacílená činnost, která je pedagogem přímo nebo nepřímo motivovaná, která je dítěti nabízena a v níž je zastoupeno spontánní a záměrné (cílené, plánované) učení.

Didaktický styl vzdělávání dětí v mateřské škole je založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Pedagog má být průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, probouzet v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, nikoli tím, kdo dítě „úkoluje“ a plnění těchto úkolů kontroluje. Úkolován je pedagog — jeho hlavním úkolem by mělo být iniciovat vhodné činnosti, připravovat prostředí a nabízet dítěti příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe stále účinnějším způsobem.

Vzdělávání probíhá formou integrovaných bloků, které nerozlišují „vzdělávací oblasti“ či „složky“, ale které nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah vychází ze života dítěte, je pro ně smysluplný, zajímavý a užitečný. Realizace těchto bloků poskytuje dítěti širokou škálu různých aktivit a nabízí mu hlubší prožitek. Dítě tak nezískává jen izolované poznatky či jednoduché dovednosti, získaná zkušenost je komplexnější a stává se pro dítě snáze uchopitelnou a prakticky využitelnou.

a) Cíle předškolního vzdělávání

RVP PV pracuje se čtyřmi cílovými kategoriemi: stanovuje cíle v podobě záměrů a cíle v podobě výstupů, a to nejprve v úrovni obecné a následně pak v úrovni oblastní. Konkrétně se jedná o tyto kategorie:

-**rámcové cíle**- vyjadřující univerzální záměry předškolního vzdělávání

-**klíčové kompetence**- představují výstupy, resp. obecnější způsobilosti, dosažitelné v předškolním vzdělávání

-**dílčí cíle**- vyjadřují konkrétní záměry příslušející té které vzdělávací oblasti

-**dílčí výstupy**- dílčí poznatky, dovednosti, postoje a hodnoty, které dílčím cílům odpovídají

Tyto cílové kategorie jsou těsně provázané a vzájemně spolu korespondují. Vědomé a systematické sledování a naplňování stanovených záměrů v běžné každodenní praxi vede k dosahování výstupů, osvojování kompetencí a k jejich postupnému zdokonalování.

b) Rámcové cíle

Záměrem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny (zejména v prostředí jemu blízkém, tj. v prostředí rodiny a školy), a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně očekávají. Proto jsou sledovány při tyto rámcové cíle (záměry):

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

c) Klíčové kompetence

Klíčové kompetence reprezentují v současném vzdělávání cílovou kategorii, vyjádřenou v podobě výstupů. Jsou to soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince. Jejich pojetí i obsah vychází z hodnot společností přijímaných a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence přispívají ke vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu člověka a k posilování funkcí občanské společnosti.

Kompetence představují soubory činnostně zaměřených a prakticky využitelných výstupů, které se propojují a doplňují, čímž se postupně stávají složitější a tím i využitelnější (univerzálněji použitelné). Jejich osvojování je proces dlouhodobý a složitý, který začíná v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života.

Již v předškolním věku dítěte mohou být vytvářeny základy klíčových kompetencí, sice elementární, avšak důležité a významné nejen z hlediska přípravy dítěte pro započítí systematického vzdělávání, ale zároveň pro jeho další životní etapy i celoživotní učení. Dobré a dostatečné základy klíčových kompetencí, položené v předškolním věku, mohou být podstatným příslibem dalšího příznivého rozvoje a vzdělávání dítěte. Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

Pro dítě předškolního věku mohou být dosažitelné klíčové kompetence v následující úrovni:

kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

-soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislosti, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
 - řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
 - problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
 - při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
 - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
 - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
 - chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
 - v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
 - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
 - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivněji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
 - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
 - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte ponižování a ubližování

činnostní a občanské kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevěšmavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu, chápe je, potřebuje je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Konkretizované očekávané výstupy – KOV

KOV jsou účinností od 1. 9. 2012. Tyto konkretizované očekávané výstupy stanovují minimální úroveň znalostí a dovedností, kterých by měly děti dosáhnout při vstupu do základní školy. Pomáhají nám při naplňování vzdělávacích cílů a poskytují oporu pro hodnocení dětí, rodičům možnost získat informace o dovednostech, znalostech a schopnostech, kterých by mělo jejich dítě dosahovat před vstupem do základní školy.

7 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Učivo má podobu integrovaných bloků, které plně vyhovují psychologickým a didaktickým specifikům vzdělávání dětí předškolního věku. Je realizováno zejména na základě činnostního a prožitkového učení, nabízí dětem různorodé činnosti, které spojuje společné, dítěti blízké téma, vycházející z přirozených vzdělávacích potřeb dětí osvojovat si poznatky a dovednosti v reálných souvislostech a umožňují jim vidět smysl toho, co se učí.

7.1 Učivo – vzdělávací oblasti dané RVP PV:

1 Dítě a jeho tělo – biologická

Záměrem – je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost, pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj pohybových a manipulačních dovedností, učit sebeobsluze, zdravým životním návykům a postojům.

Vzdělávací nabídka – lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti, základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.

- manipulační činnosti, jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti, které dítě seznamují s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (protahování, uvolňování, dechová a relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry, konstruktivní a grafické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, sebeobslužné činnosti z oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu a úpravy prostředí
- poznávání lidského těla a jeho částí, činnosti směřující k ochraně zdraví, bezpečí, prevenci úrazů, nemoci, nezdravých návyků a závislostí.

2 Dítě a jeho psychika – psychologická

Záměrem – je podpora duševní pohody, psychické zdatnosti a odolnosti, rozvoj intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, citů, vůle, sebepojetí, kreativity, sebevyjadřování, stimulovat osvojování a rozvoj vzdělávacích dovedností

Vzdělávací nabídka – **Jazyk a řeč**: artikulační, řečové, rytmické a sluchové hry, hry se slovy, hádanky, vokální činnosti, diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace, komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv, samostatný slovní projev

- poslech čtených a vyprávěných pohádek a příběhů, filmová a divadelní představení, jejich interpretace
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv, rozvoj grafiky, rozlišování zvuků, gest, seznámení se sdělovacími prostředky.
- **Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace:**
- přímé pozorování přírodních, kulturních a technických objektů v okolí dítěte a rozhovor o nich
- záměrné pozorování běžných předmětů a jejich interpretace, motivovaná manipulace a zkoumání, konkrétní operace s materiálem, spontánní hry

- a experimenty, smyslové hry a činnosti, námětové hry, hry podporující představivost, tvořivost a fantazii
- Řešení myšlenkových i praktických problémů, cvičení paměti, vytváření pojmů, osvojování poznatků, poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů, orientace v prostoru a v rovině, seznamování s elementárními matematickými pojmy a jejich aplikací, časové pojmy, denní řád, časová a logická posloupnost
- **Sebepojetí, city, vůle** – spontánní hra, činnosti vyvolávající radost, spokojenost a pohodu, zajištění úspěchu dítěte, samostatné vystupování, vyjadřování, rozhodování, sebehodnocení,
- Hry na rozvoj vůle, vytrvalosti, sebeovládání, organizačních dovedností, estetické a tvůrčí aktivity, obohacení citového života, cvičení v ovládání citů, hry na téma rodiny, přátelství, poznávání lidských vlastností, pozorování lidí a jejich odlišností a podobností
- Dramatické činnosti, činnosti vedoucí k identifikaci sebe sama a odlišení od ostatních
-

3 Dítě a ten druhý – interpersonální

Záměrem – je podporovat utváření vztahů dítěte k ostatním, posilovat, kultivovat a obohacovat komunikaci

Vzdělávací nabídka – verbální i neverbální komunikační aktivity, sociální a interaktivní hry, společenské hry a aktivity, kooperativní činnosti, společná setkávání

- Aktivity podporující sblížení dětí, uvědomování si vztahů mezi lidmi, přijímání a respektování druhého, porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, tvorba pravidel, rozvoj ohleduplnosti, ochoty, empatie
- Poznávání sociálního prostředí, funkce rodiny
- Ochrana soukromí a bezpečí
- Četba pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

4 Dítě a společnost – sociálně-kulturní

Záměrem – je uvést dítě do společenství ostatních lidí, pravidel soužití, materiálních a duchovních hodnot, kultury, umění, pomoci osvojit si potřebné dovednosti, návyky, schopnosti a postoje, aktivní podíl na utváření společenské pohody.

Vzdělávací nabídka

- setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování, vhodné aktivity pro adaptaci dítěte v MŠ, spoluvytváření smysluplných pravidel soužití, společné hry a skupinové aktivity, příprava a realizace společných zábav a slavností, tvůrčí činnosti
- návštěva kulturních a uměleckých zařízení a aktivit, poznávání společenských rolí, pravidla vzájemného styku, poznávání mravních hodnot, rozmanitost kultur, tradic a zvyků

5 Dítě a svět – environmentální

Záměrem – je vznik elementárního povědomí okolním světem, jeho dění, vlivu člověka na životní prostředí, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí

Vzdělávací nabídka

- přirozené i zprostředkované pozorování prostředí a života v něm, přírody, kulturních a technických objektů, vycházky do okolí, výlety, získávání praktické orientace v okolí, sledování různých událostí,
 - poučení o nebezpečných situacích a ochraně před nimi, hry na téma dopravy a dalších nebezpečných situací, nácvik bezpečného chování, kognitivní činnosti (otázky, odpovědi, diskuse, vyprávění, poslech, objevování)
 - práce s texty, obrazovým materiálem, encyklopedií apod.
 - praktické užívání přístrojů a hraček, se kterými se dítě běžně setkává, praktické činnosti,
 - pozorování životních podmínek, stavu životního prostředí, oznámení s ekosystémy, ekohry, péče o životní prostředí a krajinu, péče o zahradu a blízké okolí.

7.2 Vlastní vzdělávací obsah – integrované bloky

Název ŠVP: ŠKOLÁČKŮV ROK S MOUDROU SOVOU

Motto: „Se sovičkou si všimnete, co je krásy na světě...“

I. Integrovaný blok: **Sovička a kamarádi – podzimní setkání**

Podtémata:

1. S kamarády je nám líp
2. Jablíček je plný sad, půjdeme je očesat
3. Stromy a keře se loučí se zvířátky
4. Oslavy jsou prima

II. Integrovaný blok: **Zdravé rady moudré sovy a vánoční radosti**

Podtémata:

1. Život nás baví, když jsme zdraví
2. Krátký den a dlouhá noc, už je blízko do Vánoc

III. Integrovaný blok: **Setkání se zimní krajinou**

Podtémata:

1. Oblečte si kabátky, sklouzneme se před vrátky
2. Nasypeme sýkorkám
3. Když pohádky ožívají
4. Kamarádi moji milí, co děláte v tuhle chvíli?

IV. Integrovaný blok: **Vítání jara se sovičkou**

Podtémata:

1. Vzduch a slunce stromům stačí, kolébají hnízda ptačí
2. Velikonoce
3. Proč je nebe plné hvězd
4. Sovička nás volá, brzy začne škola!
5. Mámy mají miminka, jako moje maminka

IV. Integrovaný blok: **Letní cestování a setkávání**

Podtémata:

1. Dovádění se sovičkou
2. Kamarádi, kamarádky, pojedeme tam a zpátky
3. Běží řeka do moře
4. Hurá, jsou tu prázdniny!

Vzdělávací obsah RVP PV je do školního vzdělávacího programu rozpracován do podoby **integrovaných bloků**, které jsou dostatečně široké a průřezové. Jejich obsah je zpracován pro celou věkovou skupinu dětí a rozvíjí vědomosti, dovednosti a postoje ve všech oblastech. Využíváme **dvouúrovňové zpracování ŠVP**. **Integrované bloky** jsou dále rozpracovány do podoby **podtémat**. Vzdělávací obsah ŠVP **ŠKOLÁČKŮV ROK S MOUDROU SOVOU** respektuje chronologii školního roku, časové rozvržení je však orientační, flexibilní a umožňuje přizpůsobovat předpokládanou dobu plnění jednotlivých IB a podtémat potřebám dětí. IB a podtémata jsou na úrovni třídy rozváděna a konkretizována do podoby plánů a doplňkových projektů zohledňujících aktuální potřeby, podmínky, pedagogicko-diagnostické činnosti a závěry evaluace.

Několik dobrých rad

Uč se, jako bys chtěl všechno znát.

Miluj, jako by tě měl každý rád.

Přemýšlej, jako bys chtěl dnešek předejít.

Ptej se, ne jednou ale tisíckrát.

Směj se, jako by tu nic nebylo k pláči.

Naslouchej, jako bys rozuměl i řeči ptačí.

Dívej se, jako bys chtěl všechno uvidět.

Sni, jako bys uměl změnit svět.

Michal Černík

INTEGROVANÉ BLOKY

I. Integrovaný blok: Sovička a kamarádi – podzimní setkání

Záměr:

Začátek školního roku je obdobím adaptace. Děti se postupně seznámí s prostředím MŠ a s pravidly bezpečného chování (třída, zahrada MŠ, vycházky, popř. sportovní a kulturní akce). Společně se budeme snažit vytvářet pohodové prostředí ve třídě, vzájemně spolupracovat a nově příchozím dětem maximálně usnadnit jejich adaptaci a začlenění do kolektivu, probudit v nich důvěru, pocit bezpečí a sounáležitosti. Přiměřeným a přitažlivým způsobem si vytvoříme společná pravidla vzájemných vztahů, chování a komunikace.

Pozorováním života ve vesnici posílíme vztahy k rodině, k vesnici, ke škole, k přírodě. Při pobytu na školní zahradě a při vycházkách mohou děti přímo pozorovat průběh podzimních prací na zahradách a na poli v bezprostředním okolí MŠ. Většina dětí bydlí v domech se zahradami a mají díky tomu vlastní prožitek bohatosti při sklizni úrody. Zaměříme se na význam zeleniny a ovoce pro zdraví. Prostřednictvím praktických činností se seznámíme s různými možnostmi využití a úpravy sklizených plodů, se způsoby jejich uchování na zimu. Budeme upevňovat a rozšiřovat základní poznatky a zkušenosti dětí v oblasti environmentální výchovy, vést je k ochraně živé a neživé přírody, rozvíjet estetické vnímání pozorováním krajiny a krásy podzimních barev. Děti poznají les a jeho funkci v ekosystému, naučí se rozlišovat listnaté a jehličnaté stromy, jejich plody a základní charakteristické znaky.

Připomeneme si tradici společných oslav, osvojíme si nejen společný rituál oslavy narozenin, ale přitažlivým a přiměřeným způsobem upozorníme i na státní svátky a význam udržování historických tradic naší vlasti. Společně oslavíme tradiční vesnické hody.

Doba plnění: září–říjen

Podtémata:

1. S kamarády je nám líp
2. Jablíček je plný sad, půjdeme je očesat
3. Stromy a keře se loučí se zvířátky
4. Oslavy jsou prima

Vzdělávací oblasti 1	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Dítě a jeho tělo	- uvědomění si vlastního těla	- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládá překážky, hází a chytá míč, užívá různé náčiní, pohybuje se ve skupině dětí, pohybuje se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) - vědomě napodobí jednoduchý pohyb - zvládá sebeobsluhu, uplatňuje základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
Konkretizované očekávané výstupy (dále jen KOVY)	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá běh, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze - vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu - otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace - zvládá nižší překážky, zvládá různé druhy lezení - házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí - užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla) - pohybovat se bezpečně ve skupině dětí - přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů - pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více) - dokáže být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě - pečuje o osobní hygienu, samostatně zvládá pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník) - zvládne se samostatně oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky - samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek 	
Směrování ke klíčovým kompetencím (dále jen KLÍČOVÉ KOMPETENCE)	<p>KČO – dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky</p> <p>KU – učí se nejen spontánně, ale i vědomě</p> <p>KČO – dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých</p>	
Dítě a jeho psychika, jazyk a řeč, poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno - vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách, - vede rozhovory (naslouchá druhým, vyčká, až druhý dokončí myšlenku, sleduje řečníka i obsah, ptá se, chápe slovní vtip a humor - záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost, - pozná většinu toho, čím je obklopeno - přemýšlí, vede jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádří - vnímá, že je zajímavé dozvědět se nové

sebepojetí, city, vůle	- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání relativní citové samostatnosti)	věci, využívá zkušeností k učení - odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých, je aktivní i bez jejich opory, - uvědomí si svou samostatnost, zaujme vlastní názory a postoje a vyjádří je - vyvine volní úsilí, soustředí se na činnost a její dokončení, respektuje předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti - je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - zná většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělí svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumí většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. zná i některé, které se týkají vzdálenějšího světa) - má přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokáže osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí - používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky - dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokáže naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokáže zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umí komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené) - dorozumí se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty) - chápe jednoduché hádanky a vtipy - zvládne soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechá se vyrušit – neodbíhá od činnosti, pracuje v klidu (např. vyřeší labyrint) - zvládá záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii) - přijímat pobyt v mateřské škole, popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (ví, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ) - zapojí se do činností, zvládne komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé - samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý) - odhadnout, na co stačí, uvědomuje si, co neumí a co se chce naučit (vyhledává příležitosti, umí požádat o pomoc) - přijme povinnost, soustředí se na činnost a samostatně ji dokončí - přijímá pokyny - plní činnosti podle instrukcí - dokončí hru (neodbíhá od ní) i rozdělanou činnost 	
Klíčové kompetence	KK – rozšiřuje svou slovní zásobu průběžně KK – vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, hovoří ve vhodné formulovaných větech samostatně KK – rozumí slyšenému, slovně reaguje, vede smysluplný dialog KU – soustředí se na činnost KK – průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím KŘP – všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro dítě pozitivní odezva na aktivní zájem	

	<p>KU – poznává, že se může mnohému naučit KŘP – uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit KSP – samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej KU – vyvine úsilí, při zadané práci dokončí, co započalo KSP – přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti KČO – ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</p>	
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému - osvojování si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem - 	<ul style="list-style-type: none"> - navazuje kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překoná stud, komunikuje s ním vhodným způsobem, respektuje ho - uplatňuje své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou - brání se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování, posmívání apod., umí se proti tomu ohradit
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - obrátí se na dospělého o pomoc, radu atd. - rozlišuje vhodnost oslovování i tykání a vykání 	
Klíčové kompetence	<p>KK – v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými KSP – chápe, že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování KSP – rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost,</p>	
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdraví známé děti i dospělé, rozloučí se, poprosí, poděkuje, vezme si slovo, až když druhý domluví, požádá o pomoc, vyslechne sdělení, uposlechne pokyn apod.) - adaptuje se na život ve škole, aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímá základní pravidla jednání ve skupině, podílí se na nich a řídí se jimi, podílí se na rozhodnutí skupiny, přizpůsobí se společnému programu, spolupracuje a přijímá autoritu) a spoluvytváří v tomto společenství prostředí pohody - dodržuje pravidla her a jiných činností, jedná spravedlivě, hraje fair - zachází šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denními potřeby, s knížkami s penězi apod.
Klíčové kompetence	<p>KSP – v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku KSP – spolupodílí se na společných rozhodnutích KSP – dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim KČO – spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat</p>	
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám 	<ul style="list-style-type: none"> - porozumí, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je nutné v životě počítat), přizpůsobuje se běžně proměnlivým

	- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	okolnostem doma i v mateřské škole - má povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomuje si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - zajímá se, co se v okolí děje, všímá si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), dokáže proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišit pocit chladu a tepla, chování - rozumí běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumí tomu, co se ve známém prostředí děje) - chápe základní pravidla chování pro chodce - ctí oslavy narozenin, svátků, slavností - má poznatky o své zemi, (zná název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události) - má poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijímá tradici oslav - zná, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí 	
Klíčové kompetence	KČO – ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiály (třídění, přiřazování, uspořádání, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a v rovině
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti vedoucí k identifikaci sebe sama a k odlišnosti od ostatních
- společné hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, ochotu rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič,

učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do níž se dítě přirozeně dostává

- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, vyprávění, poslech, objevování)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, roční období)
- čtené příběhy s environmentální tematikou
- zpracování ovoce a zeleninových plodů sklizených na zahradě
- manipulační hry s přírodninami – přirozené poznávání přírodního okolí školy
- výzdoba společných prostor MŠ přírodními materiály

Rizika:

- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi a dospělými
- časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů (nevhodná volba či časté a dlouhodobé sledování pořadů televize, videa apod.)
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- málo vlídné, nevstřícné, strohé, nelaskavé a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i sobě navzájem
- nedostatečně psychosociálně „bezpečné“ prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance
- příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí
- nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědkem nespravedlivého, nezdvorného, hrubého, ironického, např. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí

II. Integrovaný blok: Zdravé rady moudré sovy a vánoční radosti

Záměr:

V tomto bloku se děti blíže seznámí s činností svého těla, se zdravím a nemocemi. Děti poznají působení životního prostředí na lidský organismus, důsledky působení člověka na přírodu. Budeme je vést ke zdravému způsobu života, budou poznávat, co prospívá jejich zdraví a co mu škodí. Samy si prožijí změnu v oblékání, kdy bude rozvíjena jejich sebeobsluha a jemná motorika. Budou se učit pojmenovat části těla, některé orgány, nezapomeneme na sexuální výchovu. Neopomeneme zdůraznit význam otužování a konzumaci vitamínů jako důležitou prevenci předcházení nemocem. Znalosti o lidském těle si prohloubí také pomocí audiovizuální techniky (využití interaktivní tabule).

Pomocí svých smyslů budou poznávat přírodu v jejích různorodých podobách a současně prohloubí svoje poznatky o okolním světě, zimním počasí, o časových pojmech. Poznají, že mnoho tradic spojených s vánočními svátky má základy v přírodě a jsou s ní neodmyslitelně spjaty. Empaticky navodíme náladu času adventu se zaměřením především na pěkné vztahy mezi lidmi a v rodině. V atmosféře vánočního času si připomeneme historii Vánoc, poznáme a společně prožijeme vánoční zvyky a tradice, radost ze vzájemného obdarovávání. V období adventu budou děti pracovat s rozmanitými materiály na výzdobě třídy a celého prostoru mateřské školy. Na to navazuje výroba drobných dárků nejen ve třídě, ale i společné vánoční tvoření s rodiči. Děti se budou podílet na společném životě a činnostech (vánoční vystoupení v KD, společné zpívání koled u stromečku), budou si přirozeně rozvíjet sebevědomí a sebedůvěru, poznají, že mohou překonávat strach a nelibé pocity, že se mohou spolupodílet na přípravě a realizaci společných svátečních aktivit.

Doba plnění: listopad–prosinec

Podtémata:

1. Život nás baví, když jsme zdraví
2. Krátký den a dlouhá noc, už je blízko do Vánoc

Vzdělávací oblasti 2	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none">- rozvoj a užívání všech smyslů- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	<ul style="list-style-type: none">- vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů (sluchově rozlišuje zvuky a tóny, zrakově rozlišuje tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišuje vůně, chutě, vnímá hmatem apod.)- pojmenuje části těla, některé orgány (včetně pohlavních), zná jejich funkce, má povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem- má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
KOVY	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje zvuky a známé melodie, rozliší a napodobí rytmus- dokáže sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky- správně reagovat na světelné a akustické signály- dokáže rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost	

	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek) - má poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách - zná základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek - uvědomuje si, co je nebezpečné 	
Klíčové kompetence	<p>KŘP – problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje</p> <p>KU – má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách</p> <p>KČO – dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých</p>	
<p>Dítě a jeho psychika, jazyk a řeč,</p> <p>poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <p>sebepojetí, city, vůle</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) - rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problému, tvořivého sebevyjádření) posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) - rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat 	<ul style="list-style-type: none"> - porozumí slyšenému (zachytí hlavní myšlenku příběhu, sleduje děj a zopakuje jej ve správných větách) - formuluje otázky, odpovídá, hodnotí slovní výkony, slovně reaguje - pozná napsané své jméno - projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, hudbu, sleduje divadlo, film, užívá telefon - vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim - chápe prostorové pojmy (vpravo, vlevo, nahoře, dole, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy, (teď, dnes, zítra, včera, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientuje se v prostoru i v rovině, částečně se orientuje v čase - postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí - naučí se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatuje a vybaví - prožívá radost ze zvládnutého a poznaného - těší se z hezkých, příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním - zachytí a vyjádří své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií - sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat - předat vzkaz - verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řeší (např. jak staví stavbu, skládá puzzle) - projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat - nechá se získat pro záměrné učení - dokáže odlišit hru od systematické povinnosti - dokáže zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí) - udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech - uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím 	

	<ul style="list-style-type: none"> - zapamatuje si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a zvládne je reprodukovat, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu - zapamatuje si pohádku, děj, příběh a převypráví ho - rozvíjí a obohacuje hru podle své představivosti a fantazie - dokáže spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného - vyjadřovat fantazijní představy - dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu) - vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.) - vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii) - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.) - s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny) - dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek - navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...) - experimentovat s výtvarně netradičními materiály - využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí - improvizovat a hledat náhradní řešení - rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět - rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat - rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů - orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed) - orientovat se v prostoru podle slovních pokynů - orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne) - rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu) - rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky 		
Klíčové kompetence	<p>KK – rozumí slyšenému, slovně reaguje KK – vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi KŘP – všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí KK – rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci KK – dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává KU – dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům KU – soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje KU – raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo KČO – zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění KK – dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)</p>		
Dítě a ten druhý	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) </td> <td style="width: 50%; padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si svá práva ve vztahu k druhému, přiznává stejná práva druhým a respektuje je - chápe, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.) že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené </td> </tr> </table>	<ul style="list-style-type: none"> - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si svá práva ve vztahu k druhému, přiznává stejná práva druhým a respektuje je - chápe, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.) že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
<ul style="list-style-type: none"> - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si svá práva ve vztahu k druhému, přiznává stejná práva druhým a respektuje je - chápe, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.) že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené 		

	- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	- vnímá, co si druhý přeje či potřebuje, vychází mu vstříc (chová se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, má ohled na druhého a soucítí s ním, nabídne mu pomoc apod.)
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení - všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se) 	
Klíčové kompetence	<p>KSP – je schopné respektovat druhé</p> <p>KSP – je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem</p> <p>KSP – dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším</p>	
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopností projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny - vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách 	<ul style="list-style-type: none"> - začlenění se do třídy a zařadí se mezi své vrstevníky, respektuje jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti - chová se a jedná na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé - vyjednává s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluví se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) - porozumí běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých - vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládá základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívá píseň, zachází s jednoduchými hudebními nástroji, sleduje a rozlišuje rytmus)
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umí jim přizpůsobit své chování - reaguje na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařadí se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play) 	
Klíčové kompetence	<p>KSP – uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky</p> <p>KŘP – řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého</p> <p>KK – dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (hudebními, pohybovými, dramatickými)</p>	
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> - vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách - osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy 	<ul style="list-style-type: none"> - má povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte - zvládá běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chová se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) - všimá si změn a dění v nejbližším okolí
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve školním prostředí, vyzná se v blízkém okolí (ví, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště) 	
Klíčové kompetence	<p>KU – má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje</p>	

KČO – dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí KU – orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Vzdělávací nabídka:

- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené na poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k vytváření zdravých životních návyků
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- prohlížení a „čtení“ knížek
- přímé pozorování přírodních, kulturních a technických objektů a jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, médií apod.)
- činnosti zasvěčující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- činnosti nejružnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- cvičení organizačních dovedností
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- běžná každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- receptivní, slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým a výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy uměleckých a kulturních míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterým se dítě běžně setkává
- smyslové a prožitkové hry zaměřené na poznávání přírodnin, využívání bylin k prevenci nemocí
- výtvarné práce s rozmanitým materiálem, vytváření vánoční výzdoby třídy a šatny MŠ, tvořivé dílny s rodiči

Rizika

- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu

- nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- omezený přístup ke knížkám
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představitosti, mimoracionálního poznávání
- nedostatek možností projevat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- málo podnětů a aktivit podporující estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování
- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem
- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace
- příliš časté vystupování pedagoga v roli soudce
- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)
- potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí, nebo prostředí nepřehledné, neupravené s nadbytkem hraček a věcí
- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelné

III. Integrovaný blok: Setkání se zimní krajinou

Záměr:

Děti si v tomto integrovaném bloku užijí zimních radovánek, nových her a sezónních sportů. Poznájí vodu ve všech skupenstvích a prozkoumají pevné skupenství vody pomocí pokusů a prožitkového učení.

Naučí se poznávat a vnímat přirozené změny v přírodě v zimním období a přispívat k péči o životní prostředí (zvířátka a ptáci v zimě). Seznámí se s ptáky, kteří neodlétají do teplých krajin a zůstávají na zimu v okolí školy. Na zahradě se zaměříme na pozorování ptáků při krmení v krmítku. Blíže poznají lesní zvěř, o kterou se v zimě staráme. Zvládnou rozlišovat vhodné a nevhodné potraviny, kterými se zvířata a ptáci krmí. Budou krmit lesní zvěř na blízkém poli.

Potěšíme děti pohádkou prostřednictvím poslechových, dramatických, tělesných, pracovních a dalších činností. Budeme rozvíjet zájem o knihy a učit se rozlišovat prózu a poezii. Prostřednictvím pohádkových příběhů poznají děti dobro a zlo, radost a žal, bohatství a chudobu, budou se učit chápat ponaučení, které z pohádky vyplývá. Společně budeme řešit problémové (pohádkové) situace a posilovat u dětí cit pro spravedlnost a pravdu, soucit a schopnost rozhodnout se v běžných i méně běžných situacích. Naučí se vyjádřit své pocity slovně, výtvarně, pohybovou či dramatickou improvizací.

Děti se seznámí s tradičními lidovými zvyky v období masopustu a objasníme si jeho podstatu, oslavíme jej společně na maškarním karnevalu. Prostřednictvím praktických činností a her umožníme dětem poznávat různá povolání a profese, materiály, nářadí, nástroje a způsoby jejich využití. Děti si budou moci uvědomit význam každé práce a ocenit její přínos pro ostatní.

Doba plnění: leden–únor

Podtémata:

1. Oblečete si kabátky, sklouzneme se před vrátky
2. Nasypeme sýkorkám
3. Když pohádky ožívají
4. Kamarádi moji milí, co děláte v tuhle chvíli?

Vzdělávací oblasti 3	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none">- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	<ul style="list-style-type: none">- zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postará se o hračky, pomůcky, uklidí po sobě, udržuje pořádek, zvládá jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)- zachází s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji a běžnými pracovními pomůckami- má povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
KOVY	<ul style="list-style-type: none">- chová se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)- ví, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné)	

Klíčové kompetence	<p>KU – získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení</p> <p>KČO – má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých</p> <p>KŘP – chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit</p>	
<p>Dítě a jeho psychika, jazyk a řeč,</p> <p>poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <p>sebepečení, city, vůle</p>	<p>- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p> <p>- vytváření základů pro práci s informacemi</p> <p>- rozvoj schopnosti sebeovládání</p> <p>- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p>	<p>- sleduje a vypráví příběh, pohádku</p> <p>- popíše situaci (skutečnost, podle obrázku)</p> <p>- učí se nová slova a aktivně je používá (ptá se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>- chápe slovní vtíp a humor</p> <p>- sleduje očima zleva doprava</p> <p>- zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhaluje podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nachází společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>- řeší problémy, úkoly a situace, myslí kreativně, předkládá „nápad“</p> <p>- nalézá nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>- rozhoduje o svých činnostech</p> <p>- uvědomí si své možnosti a limity (své silné a slabé stránky)</p> <p>- prožívá a dětským způsobem projevuje, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snaží se ovládat své afektivní chování (odloží splnění svých osobních přání, zklidní se, tlumí zlost, vztek, agresivitu apod.)</p>
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná odlišnosti v detailech (např. dokáže vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto) - odhalí podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat - sleduje očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenuje objekty zleva doprava, vyhledá první a poslední objekt ve skupině, vede čáru zleva doprava, shora dolů - slovně, výtvarně, technicky vyjadřuje svoje jednoduché „nápad“, experimentuje, některé problémy řeší cestou pokus – omyl - samostatně se rozhodne v některých činnostech - jednoduchý problém vyřeší samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradí, postupuje podle pokynů a instrukcí - vymýšlí nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizuje je - dokáže odhadnout, na co stačí, uvědomuje si, co mu nejde, co je pro ně obtížné - plánuje přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč) - přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevuje pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek) - rozhoduje sám o sobě (o svém chování) 	
Klíčové kompetence	<p>KK – ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách</p> <p>KK – průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím</p> <p>KK – ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní</p> <p>KŘP – spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady) využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost</p> <p>KSP – samostatně rozhoduje o svých činnostech</p> <p>KČO – dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky</p>	

	KČO – chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá KČO – odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	
Dítě a ten druhý	- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	- přirozeně a bez zábrán komunikuje s druhým dítětem, navazuje a udržuje dětská přátelství – dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
KOVY	- aktivně komunikuje s druhými dětmi bez vážnějších problémů (zvládá vyprávět – povídat, poslouchat, naslouchat druhému) - dokáže chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat - vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat	
Klíčové kompetence	KK komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i dospělými KČO – spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	
Dítě a společnost	- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	- utvoří si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chová (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) - pochopí, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat - chová se zdvořile, přistupuje k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, váží si jejich práce a úsilí
KOVY	- vnímá odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobí i své přístupy - rozlišuje společensky nežádoucí chování, vnímá, co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy - dokáže pojmenovat povahové vlastnosti - pochopit funkci rodiny a jejich členů	
Klíčové kompetence	KSP – napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí KČO – uvědomuje si svá práva i práva druhých KSP – je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	
Dítě a svět	- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	- orientuje se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) - osvojí si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
Klíčové kompetence	KU – orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije KU – klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí	

Vzdělávací nabídka:

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- konstruktivní a grafické činnosti

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- námětové hry a činnosti
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevu citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí,
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- pokusy zaměřené na rozvoj znalostí o pevném skupenství vody sněhu a ledu
- vycházky do přírody za účelem péče o zvířata a ptáky
- didaktické hry zaměřené na rozeznávání vhodných potravin ke krmení zvěře a ptáků
- smyslové hry vhodné pro poznávání základních druhů ptáků a zvířat, odlévání zvířecích stop

Rizika:

- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucí k osvojení nových pohybových dovedností
- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
 - špatný jazykový vzor
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopností s nimi samostatně pracovat
 - spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými

- manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují
- zvýhodňování a nezvýhodňování některých dětí ve skupině
- užívání abstraktních pojmů, předávání hotových poznatků
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)

IV. Integrovaný blok: Vítání jara se sovičkou

Záměr:

V tomto integrovaném bloku budou děti prožívat mnoho zábavy, radosti, vtipu, budou přímými prožitky vnímat příchod jara a změny v přírodě s tím související. Naučí se vnímat a chápat základní charakteristiky zimního a jarního období.

Všimneme si kvetoucí přírody, rodících se mláďat, života hmyzu, tažných ptáků. Pokud to bude možné, přeneseme činnost do přírody. Děti se naučí rozlišovat a pojmenovávat jarní květiny a byliny, domácí a hospodářská zvířata a jejich mláďata, seznámí se s různými druhy hmyzu a plazů a budou poznávat jejich význam v přírodě. Pozornost budeme věnovat i zásadám bezpečného pohybu ve volné přírodě a ochrany před útokem zvířat, nebezpečného hmyzu a plazů.

Děti poznají jarní práce spojené se zahrádkou a polem. Uplatní dětské poznatky a zkušenosti při vyjadřování vlastních názorů, myšlenek, pocitů a nápadů.

Budeme se zajímat o přírodní a vesmírné jevy, ovlivňující naši planetu. Měsíc, hvězdy, planeta Země budou předmětem činností k upevnění časových pojmů den x noc, týden, měsíc, rok.... Zjistíme, že je důležité ovlivňovat dopad působení člověka na přírodu a porozumíme potřebě třídít odpad. Oslavíme Den Země.

V období Velikonoc si děti připomenou lidové zvyky a tradice (oslava svátků jara jako součást života společnosti) a upevní si základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti. Některé lidové tradice přináší zejména vesnickým dětem spoustu zajímavých činností, děti chodí společně na koledu s pomlázkou, udržují tradici chození s řehtačkami apod. Takové aktivity jsou i pro nejmladší děti zdrojem intenzivních prožitků, o kterých rády hovoří a umožňují nám přirozeně a nenásilně rozvíjet řečové schopnosti dětí, estetické a mravní cítění, dětskou tvořivost a nápady.

Společně s budoucími školáky se budeme těšit na školní zápis. Děti navštíví své kamarády v budově ZŠ, poznají prostředí a zaměstnance základní školy. Zbaví se tak zbytečného ostychu a obav z neznámého a připraví se na zápis do 1. ročníku ZŠ. Naučí se rozlišovat některé obrazné symboly, porozumět jejich významu a funkci, umět je používat – piktoqramy, geometrické tvary, některé číslice, písmena, podpis tiskacími písmeny. Děti si uvědomí, že dozvídat se nové věci je důležité pro jejich další život.

S využitím svátku maminek budeme nadále prohlubovat citové vztahy ke členům rodiny, k sobě navzájem, na příkladu mláďat si vysvětlíme narození děťátka. Seznámíme se s existencí jiných kultur a národností a povedeme děti k uvědomění si, že i ony jsou součástí světa, přírody, společnosti a planety Země. Svátek matek oslaví děti s maminkami na společné besídce.

Doba plnění: březen–květen

Podtémata:

1. Vzduch a slunce stromům stačí, kolébají hnízda ptačí
2. Velikonoce
3. Proč je nebe plné hvězd
4. Sovička nás volá, brzy začne škola!
5. Mámy mají miminka, jako moje maminka

Vzdělávací oblasti 4	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Dítě a jeho tělo	-rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a	- ovládá dechové svalstvo, sladí pohyb se zpěvem - ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou

	jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinaci ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	motoriku (zachází s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami s nástroji, náčiním a materiálem, zachází s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zachází s jednoduchými hudebními nástroji apod.) - koordinuje lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladí pohyb s rytmem a hudbou - zachovává správné držení těla
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, v písku) - pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus - doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech) - postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly - upřednostňuje užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje - tužku drží správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím - vede stopu tužky při kresbě apod. - napodobí základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena - pracuje se stavebnicemi, skládkami (zvládne stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku) 	
Klíčové kompetence	<p>KČO – svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat</p> <p>KK – dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (výtvarnými, hudebními)</p> <p>KU poznává, že se může mnohému naučit</p>	
Dítě a jeho psychika, jazyk a řeč,	<ul style="list-style-type: none"> - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové a dramatické) 	<ul style="list-style-type: none"> - správně vyslovuje, ovládá řeč i intonaci řeči - domluví se slovy i gesty, improvizuje - sluchově rozlišuje začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech - utvoří jednoduchý rým - naučí se z paměti krátké texty (reprodukuje říkanky, písničky, pohádky, zvládne jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj kultivace představivosti a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> - vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozoruje, všímá si (nového, změněného, chybějícího)
sebepojetí, city, vůle	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, citění a prožívání - získání relativní citové samostatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí - organizuje hru
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje všechny hlásky správně a mluví zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládá sílu a intonaci hlasu - pozná a vyhledá slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma) - rozkládá slova na slabiky - připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti 	

	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky - zná, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit - vnímá jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce - pamatuje si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatuje si umístění obrázku na konkrétním místě – Pexeso) - zapamatuje si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek - uplatňuje postřeh a rychlost - snaží se uplatnit své přání, obhájit svůj názor - umí kooperovat, dohodnout se s ostatními - přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč) - nebojí se požádat o pomoc, radu - projevuje se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.) - přirozeně projevuje radost z poznaného a zvládnutého (raduje se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek) - umí to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.) 	
Klíčové kompetence	<p>KK – ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní</p> <p>KK – domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci</p> <p>KK – chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou</p> <p>KK – dokáže se vyjadřovat řečovými prostředky</p> <p>KU – soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje</p> <p>KU – soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů</p> <p>KSP – napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí</p> <p>KČO – svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat</p> <p>KŘP – při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích</p>	
Dítě a ten druhý	- rozvoj kooperativních dovedností	- spolupracuje s ostatními, respektuje potřeby jiného dítěte, dělí se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělí si úkol s jiným dítětem apod. - porozumí běžným projevům vyjádření emocí a nálad
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří) - dokáže spoluvytvářet prostředí pohody - respektovat rozdílné schopnosti - důvěřovat vlastním schopnostem - cítit sounáležitost s ostatními - nabídnout pomoc 	
Klíčové kompetence	<p>KSP – ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, vyjednává, přijímá a uzavírá kompromisy</p> <p>KSP – dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým</p>	
Dítě a společnost	- rozvoj společenského i estetického vkusu	- vnímá umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchá, sleduje se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotí svoje zážitky (řekne, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - navazuje s dětmi vztahy, má ve skupině své kamarády, udržuje a rozvíjí s nimi přátelství - cítí se plnohodnotným členem skupiny 	

	<ul style="list-style-type: none"> - projevuje ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, váží si jejich práce i úsilí - je schopné přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu 	
Klíčové kompetence	KU – učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	
Dítě a svět	- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi společnostmi, planetou Zemí	- rozlišuje aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímá si nepořádků a škod, upozorňuje na ně
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - všímá si nepořádku a škod, dbá o pořádek a čistotu, stará se o rostliny, zvládá drobné úklidové práce, nakládá vhodným způsobem s odpady, chápe význam třídění odpadu chrání přírodu v okolí, živé tvory apod. - spoluvytváří pohodu prostředí (cítí se spokojeně a bezpečně) - je citlivý k přírodě 	
Klíčové kompetence	KČO – uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu KČO – má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	

Vzdělávací nabídka:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislosti
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv,
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
 - výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
 - hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
 - činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
 - aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
 - různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a

- výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
 - aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
 - praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
 - smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
 - práce s knihami, encyklopediemi zaměřené na poznávání rostlin a zvířat
 - pohybové hry upevňující poznatky o přírodě a třídění odpadu – Den Země
 - vycházky do okolí zaměřené na poznávání změn v přírodě související se změnou ročního období
 - sázení bylin a květin

Rizika:

- nevhodné prostory pro pohybovou aktivitu a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy
- vytváření komunikativních zábrán (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí
- nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí)
- časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přímých pravidel, špatný vzor
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- nedostatek příležitostí rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné
- nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy

IV. Integrovaný blok: Letní cestování a setkávání

Záměr:

Jedná se o poslední integrovaný blok, kdy se těžiště naší činnosti se přesunuje ze třídy ven, zejména do přírody, na společné výlety a akce mimo školu. Blížící se konec školního roku přináší mnoho společné zábavy a radostného veselí. Svátek dětí oslavíme „Dováděním se sovičkou“ plným zábavy a sportovních soutěží v duchu olympijských her. Chceme vytvořit povědomí o sounáležitosti s okolním světem a dětmi jiných národností. Vychází ze zásad prožitkového učení a jeho cílem je zprostředkovat dětem zkušenost, že okolní svět je ve svých odlišnostech inspirativní, nikoli nepřátelský. Při hře venku se děti seznámí s dopravní tematikou, se zásadami bezpečného chování na silnici i na hřišti, naučí se rozlišovat dopravní prostředky a základní dopravní značky, seznámí se se složkami záchranného systému (hasiči, policie, záchranka). Děti budou mít povědomí o tom, jak v případě potřeby požádat druhého o pomoc, jak se chovat obezřetně při styku s neznámými lidmi, jak řešit problémové situace podle svých možností a schopností. Formou pomyslného cestování budou děti poznávat celý svět, seznámí se s novými zeměmi a kulturami, významem mapy a glóbusu, upozorníme je na zajímavá místa na zeměkouli. Poznajjí cizokrajná zvířata a rostliny, prohloubí si znalosti o různém podnebí a krajině. Pochopí, že svět je rozmanitý, pestrý, různorodý – jak svět lidí, tak přírody. Budou vnímat, že všichni lidé nejsou stejní, ať již vzhledem či povahou. Chceme jim přiblížit význam pojmů dobro a zlo, válka a mír a naučit je chápat rozdíly mezi nimi. Cílem integrovaného bloku je hravou formou u dětí prohloubit vnímání pestrosti kultur z celého světa, aby si všimaly toho, co nás spojuje a toho, že například díky sportu, hudbě a zpěvu lze propojit celý svět.

Děti si pomocí relaxačních a rekreačních činností prohloubí dříve získané znalosti o koloběhu vody, uvědomí si její důležitost a nepostradatelnost vzhledem k životu. Naučí se rozlišovat slanou a sladkou vodu. Seznámí se s živočichy žijícími ve slané i sladké vodě a jejím okolí. Povedeme děti ke konkrétnímu pozorování, experimentování s vodou a také k utřídění a hodnocení získaných zkušeností. Prioritou je naučit děti bezpečnému chování a uvědomění si, že voda může být příjemnou zábavou, ale také velkým nebezpečím.

S budoucími školáčky se slavnostně rozloučíme na akci Odpoledne s předškoláky, která bývá spojena se spaním ve školce.

Doba plnění: červen–srpen

Podtémata:

1. Dovádění se sovičkou
2. Kamarádi, kamarádky, pojedeme tam a zpátky
3. Běží řeka do moře
4. Hurá, jsou tu prázdniny

Vzdělávací oblasti	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Dítě a jeho tělo	- rozvoj psychické i fyzické zdatnosti - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládá překážky, hází a chytá míč, užívá různé náčiní, pohybuje se ve skupině dětí, pohybuje se ve vodě a písku) - rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí, chová se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - chová se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami - projevuje bezpečný odstup vůči cizím osobám - zná a dodržuje základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dává pozor při přecházení, rozumí světelné signalizaci) - brání se projevům násilí 	
Klíčové kompetence	<p>KŘP – nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu KČO – dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí KU – odhaduje své síly</p>	
<p>Dítě a jeho psychika, jazyk a řeč,</p> <p>poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <p>sebepojetí, city, vůle</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla) - získání schopností řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci 	<ul style="list-style-type: none"> - pozná a vymyslí jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma - pozná některá číslíčka a písmena, popř. slova - rozlišuje některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a rozumí jejich významu i jejich komunikativní funkci - chápe základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívá (porovnává, uspořádává a třídí soubory předmětů podle určitého pravidla, orientuje se v elementárním počtu cca do šesti, chápe číselnou řadu v rozsahu první desítky, pozná více, méně, stejně, první, poslední apod.) - ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládá svoje city a přizpůsobuje jim svoje chování – vyjádří souhlas i nesouhlas, říká „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících či neznámých situacích), odmítne se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. - přijímá pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovná se s ním, učí se hodnotit svoje osobní pokroky
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - pochopí význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, zná význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělávání ohně, koupání, skákání do vody atd.) - objevuje význam ilustrací, soch, obrazů - pozná napsané své jméno, podepíše se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označí své výtvary (např. použije nějaký symbol) - napodobí základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.) - napodobí některá písmena, číslíčka - pozná některé hudební znaky - rozpozná geometrické tvary – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník - rozumí a používá základní pojmy označující velikost (malý – velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý – krátký, vysoký – nízký, stejný) - rozumí a používá základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký) - porovná a uspořádá předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; pozná, co do skupiny nepatří), třídí předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídí knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti) - orientuje se v číselné řadě 1–10, vyjmenuje ji, porovná, že 5 je více než 4, chápe číslo jako počet prvků - posoudí početnost dvou souborů a určí počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně) - chápe, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček) 	

	<ul style="list-style-type: none"> - chápe jednoduché souvislosti, nachází znaky společné a rozdílné, porovnává dle společných či rozdílných znaků (např. vybere všechny předměty vyrobené ze dřeva), umí zobecňovat, vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky - reaguje přiměřeně dané situaci (odmítá agresi, přijímá vzor společenského chování, umí se podřídit) - dokáže hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem - přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umí přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, je schopné se z něho poučit - přizpůsobí se společenství, projevuje zájem o spolupráci - umí se přizpůsobit změnám - respektuje a přijímá přirozenou autoritu dospělých - uvědomuje si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílí se na nich a respektuje je
Klíčové kompetence	<p>KK – průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím</p> <p>KK – rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci</p> <p>KŘP – zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti</p> <p>KŘP – opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého</p> <p>KSP – umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout</p> <p>KU – pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí</p>
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými - odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná - chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími či dospělými jedinci, v případě potřeby požádá druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, je ostatním partnerem - vyjednává s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluví se na společném řešení - využívá neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla apod.)
Klíčové kompetence	KSP – při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> - seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije - vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností - vytváření aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat - uvědomuje si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chrání se před ním a v rámci svých možností se brání jeho důsledkům (vyhýbá se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) - zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslí, používá barvy, modeluje, konstruuje, tvoří z papíru, tvoří a vyrábí z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.) - v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektuje dohodnutá pravidla a neruší ostatní při vnímání umění - všímá si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)
Klíčové kompetence	KSP – chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům

	násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování KŘP – rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit	
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> - pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit - poznávání jiných kultur 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (má elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) - uvědomuje si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a má povědomí o tom, jak se prakticky chránit (ví, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) - pomáhá pečovat o okolní životní prostředí (dbá o pořádek a čistotu, nakládá vhodným způsobem s odpady, stará se o rostliny, spoluvytváří pohodu prostředí, chrání přírodu v okolí, živé tvory apod.)
KOVY	<ul style="list-style-type: none"> - Zná typické znaky některých významných národů – přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod. - uvědomuje si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný - má poznatky např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách 	
Klíčové kompetence	<p>KK – ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku</p> <p>KČO – chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky</p>	

Vzdělávací nabídka:

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím

- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice – pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)

- motivované herní aktivity (ekohry)

- pohybové a didaktické hry rozvíjející poznávání cizokrajných rostlin a zvířat

- návštěva ZOO a prohlídka cizokrajných zvířat

- vycházky do přírody k rybníku, řece, potoku za účelem pozorování rostlin a vodních živočichů žijících ve vodě a jejím okolí – ve svém přirozeném prostředí

Rizika:

- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí

- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, náradím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností apod.

- nedostatečná pozornost k rozvoji dovednosti předcházejících čtení a psaní

- málo příležitostí a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací

- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání

- jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí

- nedostatečná motivace dětí k sebevyjádření a sebeuplatnění

- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své problémy a konflikty s druhým dítětem

- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství

- ironizování a znevažování úsilí dítěte

- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku

- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí

- špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, xenofobní chování, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení)

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit

o pomoc)

- uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění

7.3 Dílčí projekty a programy

Naše mateřská škola je zapojena do sítě mateřských škol MRKVIČKA – podporujících environmentální výchovu, ve spolupráci se základní školou se zapojujeme do projektů EV a MKV (společné besedy, výlety, zvyky a tradice,)

8 EVALUAČNÍ SYSTÉM

Evaluační proces je systematické shromažďování a analýzy informací podle předem známých kritérií, jejímž cílem je poskytnutí kvalitní a co nejobektivnější zpětné vazby (uvědomění si nedostatků, odhalení a pojmenování příčin a zvolení nových účinnějších postupů), která vede ke zkvalitnění práce školy.

Hodnocení je prostředkem ke hledání optimálních cest vzdělávání dětí.

8.1 Oblasti autoevaluace

1. **Podmínky ke vzdělávání** - písemnou formou, při hodnocení školního roku (2x ročně- vstupní a výstupní hodnocení)
2. **Průběh vzdělávání** - zápis do třídních knih, písemné hodnocení podtémat, ústně s ostatními učitelkami
Hodnocení metod, forem a způsobů vzdělávání – kritérii jsou znaky prožitkového učení, partnerské komunikace učitele s dítětem, podíl zařazování individuální, skupinové a frontální práce, plánování
3. **Výsledky vzdělávání, připravenost na školu** - plnění očekávaných výstupů daných RVP PV, hodnotící listy dětí – příloha č.1, třídní schůzky, hospitace)
4. **Spolupráce s rodiči** - na třídních setkáních, schůzkách, konzultačních dnech, akcích školky, v případě potřeby formou dotazníku
5. **Vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob podílejících se na vzdělávání** - písemně při hodnocení školního roku, ústně s pedagogy ZŠ- průběžně
6. **Školní klima a spolupráce s ostatními pedagogy** - na pedagogických poradách, písemně při hodnocení školního roku, ústně s ostatními pedagogy, s vedením školy- průběžně
7. **Řízení školy** – pravidelně je sledována činnost v MŠ, zejména kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vztahy s dětmi, rodiči. Hospitační práce ředitelky školy, její rozbor a doporučení
- průběžně, - pedagogické rady, hospitace, ...

8.2 Nástroje autoevaluace

- Hospitační a kontrolní činnost ředitelky školy
- Zápis z pedagogických a provozních rad
- Hodnocení dítěte MŠ – viz příloha 1, portfolia, analýza práce dětí
- Týdenní hodnocení třídního programu – učitelky zaznamenávají průběh činností, sledují KOV
- Rozhovory s pedagogy a personálem školy, diskuse
- Sebereflexe pedagogů, DVPP
- Hospitace pedagogů navzájem
- Vzájemná interakce s učitelkou 1. ročníku
- Evaluační plnění výchovných cílů
- Rozhovory se zákonnými zástupci dětí
- Analýza školní dokumentace
- Stanovení a hodnocení plnění plánů, zprávy učitelek MŠ za pololetí, vstupní a výstupní hodnocení, roční plán
- Prohlídka prostor a vybavení školy
- Závěry kontrolní činnosti ČŠI a zřizovatele • Zápis z pedagogických a provozních rad

8.3 Hodnocení předškolního vzdělávání

Hodnocení dětí probíhá průběžně při pobytu v MŠ i na akcích pořádaných školou. Je pravidelně projednáváno na třídních schůzkách. O pololetí a na závěr školního roku vypracuje učitelka Hodnotící list dítěte – individuálně dle věku, se kterým seznámí ředitelku školy a zákonného zástupce. Kázeňské přestupky budou řešeny neprodleně.

Při sledování dítěte se zaměříme na jeho konkrétní projevy, resp. na dovednosti (způsobnosti, kompetence), a to zejména takové, které jsou důležité pro předškolní věk a které významně přispívají k vytváření základů klíčových kompetencí. Dítě budeme sledovat při nejrůznějších činnostech. Během celého školního roku budeme tyto jevy průběžně monitorovat. Tímto způsobem budeme „mapovat“, jak se děti v průběhu docházky do mateřské školy rozvíjejí a jak postupují v učení. Výsledné záznamy budou součástí portfolia dítěte. Vedené záznamy tak přispějí k vzájemné dohodě a lepší spolupráci mezi školou a rodiči ve věcech výchovy a vzdělávání dítěte. Všechny osobní poznámky o dítěti i záznamy o jeho rozvoji a učení, jsou důvěrné a slouží pouze škole a rodičům.

8.4 Časové rozvržení autoevaluace a odpovědnosti pedagogů

Všechny autoevaluační činnosti jsou prováděny nepravidelně.
Odpovědnost pedagogů: ředitelka, pedagogičtí pracovníci MŠ

- 1. Podmínky ke vzdělávání, Vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob podílejících se na vzdělávání Školní klima a spolupráce s ostatními pedagogy**
– průběžně, písemnou formou 2x ročně- vstupní a výstupní hodnocení- U MŠ, Ř
- 2. Průběh vzdělávání** - zápis do třídních knih, písemné hodnocení podtémat, ústně s ostatními učitelkami (denně, během plnění podtémat)
pedagogická rada – 2x ročně zpráva třídních učitelek MŠ
hodnocení metod, forem a způsobů vzdělávání – průběžně – U MŠ, Ř
- 3. Výsledky vzdělávání, připravenost na školu** - průběžně - U MŠ, Ř
- 4. Spolupráce s rodiči** - na třídních schůzkách minimálně 2x ročně, konzultační hodiny – dle potřeby, v případě potřeby formou dotazníku - U MŠ, Ř
- 5. Řízení školy** - Ř
Hospitace Ř – minimálně 2 x ročně
kontroly, pedagogické rady, rozhovory, diskuze – průběžně

Příloha č.1

HODNOTÍCÍ LIST DÍTĚTE

věk: mladší 3 let

jméno:datum nar.

školní rok:

1. Rozumový rozvoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky			
Dítě umí říct své jméno (jména sourozenců)								
Zná více než 1000 slov								
Řadí slova správně ve větě								
Začíná tvořit souvětí								
Umí tvořit některé protiklady								
Zpaměti říká jednoduché básničky								
Pátrá po příčinách otázkou proč								
S dohledem splní jednoduchý úkol								
Pozná a pamatuje si svoje místo a značku v MŠ								
Umí pojmenovat osoby v rodině a blízkém okolí								
Pojmenuje nejznámější zvířata a rostliny								
Pojmenuje běžné činnosti a jevy								
Umí rozlišit známé zvuky								
Dokáže umístit předměty podle pokynů								
Vkládá předměty do tvarově shodných útvarů								
Ukáže předmět velký - malý								
Rozliší pojmy- první, poslední, více, méně,.....								
Zná a porovná počet 1 a 2								
Srozumitelně vyjádří své potřeby a přání								
Dokáže soustředěně vyslechnout krátký text								
S dopomocí zvládne reprodukovat snadný děj								
Podle ilustrace ukáže a pojmenuje postavy								
Urcí tyto barvy								
Zřetelně vysloví : A,B,C,Č,D,Ď,E,F,G,H,CH,I,J,K,L,M,N,Ň,O,P,Q,R,Ř,S,Š,T,Ť,U,V,X,Y,Z,Ž								

2. Estetický rozvoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Spojí zpěv s pohybem a hrou na dětský nástroj					
S dopomocí zazpívá alespoň 3 popěvky					
Snaží se udržet tempo písně					
Rozliší rytmus při chůzi, běhu, tanci					
Rozliší základní dynamický kontrast – tiše, hlas.					
Spontánně kreslí podle vlastní volby					
Slovně vyjádří, co nakreslí					
Kreslí na základě citového prožitku					
Znázorní jednoduše dopravní prostředky					
Přechází od kresby k malbě					
Zvládá nanesení barvy na celou plochu papíru					
Vyválí váleček mezi dlaní a podložkou					
vytvoří jednoduché předměty vtlačováním, vytahováním, slepováním modelovacího materiálu					

3. Tělesný vývoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Plazí se pod nízkou překážkou					
Přelézá nízké překážky, umí prolézat slalomem					
Chodí plynule se správnými pohyby paží					
Zvládá chůzi s různými polohami paží					
Při chůzi umí překročit nízké překážky					
Přebíhá k určenému cíli a vyhýbá se překážkám					
Zvládne výstup po mírně šikmé ploše					
Předvede chůzi v pochodovém rytmu					
Umí skok snožmo do dálky z místa					
Dokáže koulet a házet míčem v určeném směru					dolním – horním obloukem
Umí správně držet a používat lžici a hrníček					

4. Mravní a citový vývoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Dítě neublíží ostatním					
Umí navázat kontakt s ostatními dětmi					
Má radost ze styku s ostatními					
Má dětské přátele					
Dokáže pozdravit, poděkovat, oslovit, poprosit a požádat					
Přijímá autoritu dospělého					
S učitelkou komunikuje, reaguje klidně					

5. Souhrnné hodnocení:

.....
.....
.....
.....

6. Další doporučení:

Vypracovala v Bohuslavicích dne

.....
podpis

Seznámeni
v Bohuslavicích dne

.....
ředitelka

dne

.....
zákonný zástupce

.....
podpis

jméno:

datum nar.

školní rok:

1. Rozumový rozvoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky			
Dítě umí říct své jméno (jména sourozenců)								
Zná více než 1000 slov								
Řadí slova správně ve větě								
Začíná tvořit souvětí								
Umí tvořit některé protiklady								
Zpaměti říká jednoduché básničky								
Pátrá po příčinách otázkou proč								
S dohledem splní jednoduchý úkol								
Pozná a pamatuje si svoje místo a značku v MŠ								
Umí pojmenovat osoby v rodině a blízkém okolí								
Pojmenuje nejznámější zvířata a rostliny								
Pojmenuje běžné činnosti a jevy								
Umí rozlišit známé zvuky								
Dokáže umístit předměty podle pokynů								
Vkládá předměty do tvarově shodných útvarů								
Ukáže předmět velký - malý								
Rozliší pojmy- první, poslední, více, méně,.....								
Zná a porovná počet 1 a 2								
Srozumitelně vyjádří své potřeby a přání								
Dokáže soustředěně vyslechnout krátký text								
S dopomocí zvládne reprodukovat snadný děj								
Podle ilustrace ukáže a pojmenuje postavy								
Urcí tyto barvy								
Zřetelně vysloví : A,B,C,Č,D,Ď,E,F,G,H,CH,I,J,K,L,M,N,Ň,O,P,Q,R,Ř,S,Š,T,Ť,U,V,X,Y,Z,Ž								

2. Estetický rozvoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Spojí zpěv s pohybem a hrou na dětský nástroj					
S dopomocí zazpívá alespoň 3 popěvky					
Snaží se udržet tempo písně					
Rozliší rytmus při chůzi, běhu, tanci					
Rozliší základní dynamický kontrast – tiše, hlas.					
Spontánně kreslí podle vlastní volby					
Slovně vyjádří, co nakreslí					
Kreslí na základě citového prožitku					
Znázorní jednoduše dopravní prostředky					
Přechází od kresby k malbě					
Zvládá nanesení barvy na celou plochu papíru					
Vyválí váleček mezi dlaní a podložkou					
vytvoří jednoduché předměty vtlačováním, vytahováním, slepováním modelovacího materiálu					

3. Tělesný vývoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Plazí se pod nízkou překážkou					
Přelézá nízké překážky, umí prolézat slalomem					
Chodí plynule se správnými pohyby paží					
Zvládá chůzi s různými polohami paží					
Při chůzi umí překročit nízké překážky					
Přebíhá k určenému cíli a vyhýbá se překážkám					
Zvládne výstup po mírně šikmé ploše					
Předvede chůzi v pochodovém rytmu					
Umí skok snožmo do dálky z místa					
Dokáže koulet a házet míčem v určeném směru					dolním – horním obloukem
Umí správně držet a používat lžici a hrníček					

4. Mravní a citový vývoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Dítě neublíží ostatním					
Umí navázat kontakt s ostatními dětmi					
Má radost ze styku s ostatními					
Má dětské přátele					
Dokáže pozdravit, poděkovat, oslovit, poprosit a požádat					
Přijímá autoritu dospělého					
S učitelkou komunikuje, reaguje klidně					

5. Souhrnné hodnocení:

.....
.....
.....
.....

6. Další doporučení:

Vypracovala v Bohuslavicích dne

.....
podpis

Seznámeni
v Bohuslavicích dne

ředitelka

dne

zákonný zástupce

.....
podpis

jméno:

datum nar.

školní rok

1. Rozumový rozvoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Samostatně splní jednoduchý úkol					
Zná své jméno, příjmení, věk, bydliště					
Zná jména kamarádů z MŠ (i jejich příjmení)					
Pojmenuje místnosti – byt, dům, MŠ					
Zná základní pravidla chování na silnici					
Reaguje na červený a zelený signál semaforu					
Správně pojmenuje předměty denní potřeby, zná jejich vlastnosti a účel					
Srovná a rozliší rozměr a tvar (dlouhý, malý....)					
Pozná a pojmenuje alespoň 3 květiny					
Rozliší strom listnatý a jehličnatý					
Rozpozná ovoce a zeleninu i podle vůně, chuti					
Pozná a pojmenuje domácí zvířata (zná užitek)					
Pozná a pojmenuje ostatní zvířata (les, ZOO,					
Umí mluvit šeptem, potichu i hlasitě					
Zná 4 – 5 říkadél, výrazně přednáší (sám, s dop.)					
Uplatní říkadlo ve hře					
Pozorně vyslechne pohádku, zná hrdiny					
Reprodukuje jednoduchý děj pohádky					
Pokouší se o dramatizaci					
Rozliší kladné a záporné vlastnosti					
Popíše vzájemnou polohu dvou předmětů (je v..)					
Umístí předměty podle pokynů (před, za, první..)					
Urcí vlastnosti předmětu vzhledem k jinému (malý, větší, největší.....)					
Srovná předměty poskládáním na sebe, přikládá					
Vytváří cesty v prostoru mezi body					
Vybírá ze skupiny předmětů					
Vytváří skupiny předmětů podle vlastnosti					
Rozhodne o pravdivosti tvrzení					
Uspořádá skupinu, najde co nepatří					
Vytvoří skupinu 4prvků, porovná více - méně					
Sestaví číselnou řadu 1 - 4					
Rozliší a pozná tvary: kruh, čtverec, trojúhelník					
Sestaví útvary podle předlohy i fantazie					

Urcí základní barvy i jejich odstíny	
Zřetelně vysloví :	A,B,C,Č,D,Ď,E,F,G,H,CH,I,J,K,L,M,N,Ň,O,P,Q,R,Ř,S,Š,T,Ť,U,V,X,Y,Z,Ž

2. Estetický rozvoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Hudební a pohybový projev					
Umí zpívat s menší oporou ve skupině i sólově					
S doprovodem zazpívá ve 2 a 3 tónovém rozsahu					
Zazpívá 5 – 8 říkadlových melodií					
Zazpívá 4 – 5 písní s vyššími intonačními a rytmickými nároky					
Zazpívá s nástrojovým doprovodem					
Zazpívá podle taktovacího gesta					
Umí využívat dětské bicí nástroje (slova, text)					
Pohybem vyjádří charakter skladby (úkol., poch.)					
Poznává hudební nástroje s nimiž se seznámí					
Poznává píseň podle melodie, úryvku					
Výtvarný projev					
Umí uvolněně kreslit podle zadání i samostatně					
Kreslí plynulým a odvážným grafickým pohybem					
Kreslí různým materiálem na různé formáty					
Uvolněným pohybem zápěstí kreslí vertikální i horizontální smyčky					
Při malování dokáže nanést barvu					
Vybírá vhodné barvy					
Využívá celou plochu papíru					
Používá malé i velké štětce					
Zvládá mačkání, hnětení, válení, dělení na části					
Vyvine stejnoměrný tlak při zpracování válečku					
Umí vtlačovat, vytahovat prsty modelovací hmotu					
Utvoří detail z jednoho kusu (zobák)					
Vymodeluje zvíře					
Vymodeluje postavu					
Vytvoří reliéf, ozdobí vrypem					

3. Pracovní rozvoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Umí samostatně používat kapesník					
Samostatně si obuje a vyzuje botičky (bez zavaz.)					
Správně používá lžici – celý příbor					
Samostatně složí a uloží oblečení, boty na místo					
Umí protřepat polštářek a přeložit přikrývku					
Zvládne bezpečně přenášet lehké předměty					
Správně a samostatně zvládne hygienu na WC					
Udržuje pořádek					

4. Tělesný vývoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Chodí vyrovnaně a plynule se správ. pohyby paží					
Umí chodit po šikmé ploše a zvýšené rovině					
Chodí volně v prostoru s vyhýbáním překážkám					
Orientuje se mezi překážkami					
Dokáže měnit směr a délku kroku					
Zvládne chůzi po schodech, střídá nohy					
Umí chodit po špičkách					
Střídá běh a chůzi podle pokynů					
Zvládne přeběh na 20 m k cíli (i ve 2 a 3)					

Pohotově vyběhne na smluvený signál					
Umí skákat na místě snožmo, z místa, s otoč.					
Umí poskok v podřepu- přes čaru, vpřed, vlevo..					
Seskočí s vyšší roviny s dopomocí - sám					
Skáče do dálky z místa i s rozběhem					
Umí se plazit v lehu na břiše s přitahováním					
Přelézá vyšší překážky					
Proleze tunelem					
Umí koulet míč k cíli, po šikmé ploše					
Vyhazuje míč do výšky					
Hází míč do koše umístěného ve výši hlavy dítěte					
Pohotově provede změnu polohy podle povelu					
Zvládne stoj na jedné noze s výdrží					
Dovede převaly i na mírně šikmé ploše					
Dokáže kotoul vpřed bez dopomoci					
Umí pochodový krok (2/4 takt)					
Dodrží změny tempa, směru, dle pokynů, hudby					

5. Mravní a citový vývoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Dokáže zhodnotit následky vlastního chování s vedením dospělého					
Vědomě dodržuje základní pravidla chování					
Umí se domluvit s ostatními					
Chová se zdvořile k dětem i dospělým					
Přiměřeně vyjádří vlastní potřebu					
Umí požádat					
Zapojí se do činností ve skupině					
Ve skupině umí spolupracovat, pomáhat,...					
Neublíží ostatním					
Přiměřeně dlouho se umí soustředit na jednu hru nebo činnost					
Zapojí se do oslav, svátků, umí blahopřát					

6. Souhrnné hodnocení:

7. Další doporučení:

Vypracovala v Bohuslavicích dne

.....
podpis

Seznámeni
v Bohuslavicích dne

.....
ředitelka

dne

.....
zákonný zástupce

.....
podpis

jméno:datu nar.

školní rok

1. Rozumový rozvoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Dítě zná své jméno, příjmení, adresu bydliště					
Zná adresu MŠ					
Vyjmenuje členy rodiny, ví, kde pracují					
Zná jména a příjmení kamarádů a dětí v MŠ					
Zná příjmení učitelek MŠ					
Pojmenuje prostory doma, v MŠ,.. zná jejich účel					
Zná cestu z domova do MŠ, k lékaři, a zpět					
Pojmenuje nejdůležitější budovy v okolí					
Navštívilo ZŠ a těší se do školy					
Správně reaguje na světelné signály					
Zná a používá zákl. pravidla chování na silnici					
Zná dopravní značky pro chodce					
Uvědomuje si možná nebezpečí					
S dohledem umí nastoupit a vystoupit z prostředku HD					
Pojmenuje dop. prostředky, zná jejich účel					
Zajímá se o práci dospělých, umí ji pojmenovat					
Vystihne znaky prac. činnosti, zná stroje a nástr.					
Zná práci svých rodičů, ví, co k ní potřebují					
V přirozených situacích řeší přiměřené problémové situace – najít východ, zeptat se...					
Pozná vlajku ČR					
Zná hlavní město ČR					
Pozná prezidenta – na fotografii					
Sluchová paměť					
Pamatuje si až 5 pojmů, které byly vysloveny					
Zopakuje dvojverší, jednoduchou větu, souvětí					
Dlouhodobá paměť					
Zopakuje tytéž pojmy, příběh.. po 1 hodině					
Zraková paměť					
- Zapamatuje si až 5 pojmů z obrázku					
- Určí předmět, který přibyl nebo zmizel					
- Najde rozdíly mezi dvěma obrázky					
Tvořivě používá hračky, konstruktivní stavebnice					
Tvoří složitější útvary podle předlohy i fantazie					
Pojmenuje předměty denní potřeby, zná jejich vlastnosti a účel, určí materiál, ze kterého jsou vyrobeny					
Pozná a pojmenuje základní suroviny pro přípravu pokrmů, jejich původ					
Rozliší zdravá a nezdravá jídla					
Chápe význam vitaminů, mléč. výr..... pro zdraví					
Osvojilo si zdravé stravovací návyky					
Umí označit rozměr a tvar předmětů					
Pojmenuje časová období – ráno, večer, ...					
Používá pojmy včera, dnes, zítra...					
Zná roční období a jejich charakteristiky					
Vyjmenuje názvy dnů v týdnu					
Rozliší charakteristické znaky počasí – jsno,					
Popíše aktuální stav počasí					
Pozná a pojmenuje min. 3 zahrady, luční a 1					

pokojevou rostlinu					
Bezpečně rozliší stromy listnaté a jehličnaté					
Pojmenuje alespoň 2 listnaté a 1 jehličnatý					
Pozná a rozliší základní druhy ovoce a zeleniny - vzhled vůně, chuť					
Zná plody některých stromů a keřů – šípek, ..					
Označí jídlo podle pořadí konzumace během dne					
Popíše, co jí doma, v MŠ,....					
Pozná a pojmenuje několik dom. a hosp. zvířat					
Zná jejich mláďata					
Zná jejich základní vlastnosti a užitek					
Pozná volně žijící zvířata					
Pozná hmyz – mravenec, motýl, včela, moucha					
Ví něco o ochraně zvířat v přírodě					
Uřídí, pojmenuje a ukáže části lidského těla					
Vyjmenuje nejméně 5 částí hlavy					
Pojmenuje prsty na ruce					
Používá řadové číslovky 1. – 5.					
Dokáže vyjádřit, co ho bolí, ukáže místo					
Chápe nutnost pomoci lékaře, při ošetření je ukázněné					
Samostatně a správně si čistí zuby, ví proč					
Rozumí základním pravidlům ochrany zdraví – stravování, vitamíny, otužování, hygiena....					
Uvědomuje si existenci nemocných, invalidních a starých lidí, je ohleduplné, zdvořilé, nabídne pomoc					
Zná symbol označující invaliditu					
Pojmenuje části oblečení, zvolí vhodné					
Rozliší pravou a levou stranu					
Zná vlastnosti písku, kamene, sněhu, ledu, vody, půdy...					
Rozpozná materiály – papír, textil, sklo, dřevo, kov, plast, jejich charakter a užití					
Uvědomuje si nebezpečí - oheň, el. proud, silnice, otrava léky, neznámý člověk... - co dělat					
Rozhodne o pravdivosti tvrzení					
Pozná nesmysl					
Popíše polohu dvou předmětů					
Pozná polohu předmětů vzhledem k vlastní osobě					
Řadí předměty a objekty – délka, šířka, výška					
Najde cestu v labyrintu, znázorní cestu v rovině					
Používá číselnou řadu do 6 7 8 9 10 prvků					
Uřídí více, méně, stejně, .. užívá řadové číslovky					
Pojmenuje kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník, umí je najít na obrázku, kolem sebe, porovná je					

Uřídí základní barvy i jejich odstíny	
Zřetelně vysloví :	A,B,C,Č,D,Ď,E,F,G,H,CH,I,J,K,L,M,N,Ň,O,P,Q,R,Ř,S,Š,T,Ť,U,V,X,Y,Z,Ž

2. Jazykový rozvoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Aktivně a přirozeně navazuje řečový kontakt					
Správně dýchá při řeči, zpěvu, a pohyb. činn.					
Používá asi 3000 slov					
Rozkládá slova na slabiky - rytmižace					
Určí první a poslední slabiku					
Rozkládá slova na hlásky					
Určí první a poslední hlásku					
Správně vyslovuje, intonuje, klade přízvuk,tempo					
Souvisle používá rozvíte věty, jednoduchá souvětí					
Vytvoří opozitum, zdobnělinu, synonymum					
Zná význam slov souzvučných					
Rozliší čtený text s citovým zabarvením					
Dramatizuje věty – smutně, vesele....					
Rozumí vtípu, chápe humor					
Vymyslí hádanku, utvoří rým					
Soustředěně poslouchá a vnímá čtený text					
Porovná hrdiny, jejich vlastnosti a rozdíly					
Umí charakterizovat jejich základní vlastnosti					
Začíná chápat mezilidské vztahy					
Reprodukuje čtený nebo vyprávěný děj					
Vypravuje krátký příběh – obrázek, zážitek,..					
Předvede dramatizaci prožitku, nálady, pohádky..					
Vnímá příběh s dětským hrdinou, porovná situace s vlastním zážitkem					
Dramaticky dořeší nedokončený příběh					

3. Estetický rozvoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Hudební a pohybový projev					
Umí zpívat ve skupině i sólově					
Reaguje na dirigentská gesta					
Rozumí slovním podnětům – nahoru, výše,...					
Zpívá v rozsahu 5 – 6 tónů					
Zazpívá 4 – 5 říkadlových melodií a 5 – 8 písní výrazně, intonačně čistě, rytmicky a dynamicky					
Rozpozná hudební nástroje					
Vyjádří hudbu přirozeným kultiv. pohybem					
Vyjádří stoupání, klesání, náladu, změnu tempa					
Pozná písně podle melodie					
Rozliší pochod, tanec, ukolébavku, slavnostní, smutnou a veselou melodii					
Výtvarný projev					
Znázorní charakteristické rysy lidské postavy (dospělý, dítě, ježibaba..)					
Znázorní náladu – smích, pláč,.., prostředí, děj					
Znázorní char. rysy zvířat v různých pozicích, v pohybu, se vztahem k přírodě, s pozadím					
Vystihne dopravní prostředky, poh. postavy, dějové situace					
Kreslí odvážným grafickým pohybem, bez křečovitosti různým materiálem					
Ovládá správné držení ve správném sklonu					

Graficky zaznamenává pohyb vycházející z dlaně a prstů – horní a dolní oblouk, vlnovky, ležaté osmičky					
Zdokonaluje se v technice malby					
Rozvrhne děj na ploše, zvolí správný druh štětce					
Znázorní prostředí, děj, volí barvy podle atmosféry a nálady obrázku					
Umí rozfoukávat barevné skvrny, najde podobu					
Modeluje složitější námět, zpracuje víc hmoty					
Vymodeluje postavu v pohybu					
Umí použít špachtli, vyhladí spoje					

4. Pracovní rozvoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Samostatně se obléká, svléká, zapíná, rozepíná, obouvá, ukládá věci					
Zavazuje a rozvazuje tkaničky					
Samostatně se umyje, učeše, používá WC včetně užití toal. papíru a splachování					
Samostatně používá kapesník					
Používá celý příbor					
Dokáže prostřít stůl, umístit příbor a nádobí					
Skládá papír podle pokynů, dodrží přesný postup					
Nalepuje a stříhá papír a textil					
Pomáhá při domácí práci					

5. Tělesný vývoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Zvládá chůzi se správným držením těla					
Chodí po šikmé i zvýšené rovině se změnou délky kroku					
Zvládá chůzi v prostoru mezi překážkami, překračuje					
Po schodech chodí plynule bez držení					
Umí lézt po žebříku s dohledem					
Zvládne stoj na jedné noze, rovnovážnou polohu – výdrž 5 sekund					
Zvládá rytmizaci 1/4 a 1/8 doby					
Umí běžet za vedoucím dítětem, změny směru podle povelů					
Orientuje se v prostoru					
Umí střídát běh a chůzi na signál					
Dokáže vybíhat z mety, závodit, 20 m (10 s)					
Umí start z různých poloh					
Skáče snožmo s přípravou na odraz					
Umí hmoty podřepmo na místě i s výskokem					
Umí poskoky v dřepu, skoky jednož do stoje rozkročného, přeskoky nízkých překážek					
Zvládne skok do výšky z místa i s rozběhem, výskok s rozběhem na překážku					
Umí skok do dálky z místa i s rozběhem					
Seskočí z vyšší roviny (pas d.) bez pomoci					
Umí krok a běh poskočný v daném rytmu					
Zvládne otočení kolem osy skokem					
Umí kotoul vpřed bez dopomoci					

Vyhazuje míč do výšky pravou, levou i oběma rukama					
Háže na cíl, do dálky horním obloukem					
Přihrává obouruč					

6. Mravní a citový vývoj:

Úkol	ano	spíše ano	spíše ne	ne	poznámky
Dokáže zhodnotit následky vlastního chování, splní i náročnější úkol					
Umí se domluvit s ostatními, odpoví na otázku					
Chová se zdvořile k dětem i dospělým – pozdraví, rozloučí se, přivítá se, popřeje dobrou chuť, dobré ráno, dobrou noc					
Přiměřeně vyjádří vlastní potřebu					
Projevuje samostatnost, rozhodnost, nebojácnost					
Je vytrvalé, pracovitě, trpělivé, práci dokončí					
Je pravdomluvné					
Je čestné, ohleduplné, soucitné					
Udržuje pořádek, uklízí hračky, pomáhá podle svých možností					
Umí požádat					
Zapojí se do činností ve skupině					
Ve skupině umí spolupracovat, pomáhat,...					
Neubližuje ostatním					
Zapojí se do oslav, svátků, věnuje dárek, umí blahopřát					
Váží si výsledků práce					
Šetrně zachází s hračkami i ostatními věcmi					
Má kladný vztah ke školní práci					

7. Souhrnné hodnocení:

.....
.....
.....
.....

8. Další doporučení:

Dítě je – není zralé a dobře připravené na vstup do první třídy

Vypracovala v Bohuslavicích dne

.....
podpis

Seznámeni
v Bohuslavicích

dne

ředitelka

dne

zákonný zástupce

.....
podpis

Charakteristika programu

Je zpracován s vědomím toho, že převládající vliv pro utváření základních pravidel chování a společenských norem a pro volbu zálib má rodina. Mateřská škola rodinnou výchovu podporuje a doplňuje, pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízí rodičům poradenský servis a osvětu v otázkách výchovy a vzdělávání dětí. Podporuje zdravý životní styl. Je základním nástrojem prevence. Předkládá zásady, metody, formy a prostředky efektivního vzdělávání a změn v MŠ, které povedou k poznávání a vytváření optimálních podmínek pro prevenci společensky nežádoucích jevů. Očekávané výstupy správných společenských návyků budou naplňovány v souladu se záměry ŠVP. Vhodně volená organizace, činnosti a účinná motivace, zohledňující specifika jednotlivých třídních kolektivů, se bude prolínat ve všech vzdělávacích oblastech třídních vzdělávacích programů.

Zdůvodnění potřebnosti programu

S chováním, které je charakteristické především nezdravým stylem života, nedodržováním nebo porušováním sociálních norem a etických hodnot se mohou děti setkat již v předškolním věku. Je tedy důležité zahájit primární prevenci dětem z ohrožených skupin právě v době předškolní docházky a poskytnout jim potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Analýza výchozího stavu

K posouzení problematiky primární prevence sociálně patologických jevů slouží:

- monitoring klimatu třídy učitelkami
- rozhovory s dětmi a jejich zákonnými zástupci,
- dotazníky pro rodiče,
- spolupráce s odborníky (dětský lékař, pracovník PPP, sociální pracovník).

Mateřská škola se nebrání integraci. Školu navštěvují děti z neúplných rodin, a dle potřeby mohou být zařazeny děti cizinců a romské děti.

Mohou se objevit změny v chování dítěte, náznaky zanedbávání, jak tělesného zanedbávání, tak i zanedbávání citového, které by v pozdějším věku mohlo přerůst v nežádoucí sociálně patologické jevy, jako je týrání, šikanování, vandalismus apod. Poté je toto nutné řešit s rodiči dětí a s odborníky PPP.

Cíle minimálního preventivního programu

Dlouhodobé cíle:

- zvýšit odolnost dětí vůči společensky nežádoucím jevům
- učit děti rozpoznat společensky nežádoucí jevy a nepodlehnout jim, pokud se s nimi v budoucnu setká
- preventivní výchovně vzdělávací působení bude neoddělitelnou součástí ŠVP
- naplňovat kompetence podpory zdraví zdravého způsobu života
- navození atmosféry důvěry a vzájemného respektu mezi dětmi, rodiči a zaměstnanci školy
- navození příznivého klimatu školy, třídy
- spolupráce s rodiči a osvětová činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu
- poskytování poradenských služeb rodičům, pedagogům
- kladné postoje učitelů k problematice prevence společensky nežádoucích jevů
- vzdělávání učitelů v oblasti prevence

Krátkodobé cíle:

- analyzovat jedince, rodinu, která potřebuje pomoc v krátkodobém plánování (TVP)
- stanovit vhodně cílenou motivaci a metody práce, které budou respektovat specifika třídy a potřeby jedince
- organizovat řízené a spontánní aktivity tak, aby byl dostatečný prostor k individuálním činnostem
- rozvíjet komunikaci mezi vrstevníky
- pravidelné setkávání učitelů za účelem stálého a včasného monitorování klimatu tříd, zjišťování problémů k řešení
- výměna zkušeností mezi pedagogy vycházejících z praxe a dalšího vzdělávání

Zásady efektivní primární prevence

zásada včasného začátku (formování osobní orientace, postojů a názorů)

zásada komplexnosti spolupráce školy, rodiny a široké veřejnosti)

zásada mezioborové týmové spolupráce (mezi pedagogy a odborníky)

zásada přiměřenosti (preventivní působení přizpůsobit věku dítěte)

Vymezení obsahu a formy prevence v rámci kompetencí podpory zdraví a zdravého životního stylu

- sebedůvěra, samostatnost, sebejistota
- podpora zkušeností, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- schopnost přizpůsobení se životu v sociální komunitě, vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu, schopnost přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se
- seberozvíjení
- motivace k aktivnímu poznávání a prožitkům
- rozvoj tvořivosti a estetického cítění
- systematický rozvoj dovedností, které vedou k osvojení zdravého životního stylu a zdravotní prevence

Organizace prevence

Vedoucí učitelka mateřské školy, pokud není funkce zřízena – učitelka

Je přímo odpovědná za prevenci a za řešení zjištěných nežádoucích projevů rizikových

forem chování. Vytváří podmínky pro předcházení nežádoucích projevů chování:

- koordinuje zpracování, kontroluje realizaci a vyhodnocuje prevenci nežádoucích jevů
- zapracovává aktuální problémy výskytu rizikové chování do Školního řádu
- podporuje týmovou spolupráci pedagogů a ostatních zaměstnanců MŠ
- spolupracuje s odborníky
- koordinuje s ředitelkou školy další vzdělávání pedagogů v oblasti prevence sociálně patologických jevů

Učitelka

- podílí se na zpracování a realizaci programu prevence sociálně patologických jevů
- spolupracují s ředitelkou při výskytu nežádoucích projevů chování
- diagnostikují vztahy mezi dětmi
- motivují k vytvoření podmínek a vnitřních pravidel v souladu se školním řádem, vytváření bezpečné atmosféry a pozitivního klimatu
- spolupracuje s rodiči
- zpracovává zprávy o dětech pro odborníky a sociální pracovníky

Spolupráce rodiny a mateřské školy

Prevence v rodině

- vyvážený životní styl a záliby (nepřetěžovat, neočekávat nadprůměrné výsledky, dítě musí mít radost a zájem o činnost)
- užitečná rodinná pravidla, která jsou pro děti srozumitelná a jasná (ideální výchovný styl je vřelý a středně omezující, liberální výchova má svá úskalí)
- dobré hodnoty a vzory (rodiče dětem vzorem)
- dobrá společnost a výběr kamarádů (vhodný výběr kamarádů)
- posilovat zdravé sebevědomí dětí (partnerský přístup)
- spolupráce při výchově mezi dospělými, kteří se o dítě starají
- projevovat zájem a získávat důvěru dítěte (udělat si na dítě čas, naslouchat mu)
- umět s dětmi mluvit o tabáku, alkoholu, návykových látkách (správně a přiměřeně věku odpovídat dětem na otázky, vysvětlovat rizika)

Prevence v mateřské škole

- seznámení se základními cíli prevence sociálně patologických jevů a nežádoucích projevů chování dětí v MŠ (třídní schůzka)
- beseda, nebo přednáška pro rodiče k dané problematice (dle možností a zájmu rodičů)
- včasná informovanost rodičů o změnách chování jejich dětí
- aktuální řešení problémů
- účast rodičů na vzdělávacích aktivitách MŠ
- konzultace pro rodiče (termín konzultačních hodin, možnosti konzultací)
- poradenství v oblasti spolupráce rodičů s MŠ a odborníků
- vyvěšení letáků s možností případné pomoci rodičům a dětem v dané problematice
- vyvěšení Programu prevence v šatně

Spolupráce odborníky a jinými organizacemi

Oblast školství

Oblast sociálních věcí

Oblast zdravotnictví

Policie ČR

Integrace prevence sociálně patologických jevů ve vzdělávání

	komentář
Školní vzdělávací program (struktura plánování, metody, formy prostředky k dosahování záměrů, podmínky vzdělávání, organizace dne, třídy)	Škola pro děti
Oblasti vzdělávání	Dítě a jeho tělo (biologická) Dítě a jeho psychika (psychologická) Dítě a ten druhý (interpersonální) Dítě a společnost (sociokulturní) Dítě a svět (environmentální)
Získávání klíčových kompetencí	kompetence k učení -pozoruje, zkoumá, objevuje -umí své dovednosti uplatnit -všímá si, co se kolem děje, co vidí -umí odhadnout své síly - soustředí se, dosahuje výsledků k řešení problémů -všímá si problémů -řeší problémy na základě zkušenosti -nebojí se chybovat kompetence komunikativní -komunikuje s dětmi s dospělými -vyjadřuje své myšlenky, pocity, prožitky, nálady -využívá komunikativní i informativní prostředky -ví, že lidé hovoří cizími jazyky sociální a personální - umí se rozhodnout -umí si vytvořit svůj názor -uvědomuje si, že za své jednání odpovídá, nese důsledky -ve skupině se dokáže prosadit, ale i ustoupit -uplatňuje základní společenské návyky, společenská pravidla - respektuje druhé, vyjednává, přijímá a uzavírá kompromisy

	<ul style="list-style-type: none"> -napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí -spolupodílí se na společných rozhodnutích, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla -při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně -umí odmítnout jemu nepříjemnou komunikaci -chápe, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem -chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, násilí a agresivita se nevyplácí -řeší problémy dohodou -dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování -je tolerantní ke kompetenci občanské -svoje činnosti vyhodnocuje -dokáže rozpoznat svoje silné a slabé stránky -odhaduje rizika svých nápadů -chápe, že o tom co udělá, může svobodně rozhodnout -váží si práce a úsilí druhých -zajímá se o druhé o dění kolem sebe -má povědomí o základních lidských hodnotách a podle toho se chová -spoluvytváří pravidla soužití s vrstevníky -uvědomuje si svá práva a práva druhých -uvědomuje, že svým chováním ovlivňuje prostředí, podílí se na jeho tvorbě -dbá na své osobní zdraví a zdraví druhých -chová se odpovědně a bezpečně
Třídní vzdělávací program	<p>Organizace, formy, metody a prostředky vzdělávání vychází z potřeb a zájmů dítěte, zjištěných dovedností a vědomostí. Činnosti jsou provázané, se samozřejmostí reakce na právě vzniklý, nebo vznikající problém.</p>

Vzdělávání pedagogických pracovníků

Kurzy, jednorázové semináře a besedy dle aktuální nabídky institucí a organizací poskytujících vzdělávání v oblasti prevence sociálně patologických jevů, metod vzdělávání dětí s poruchami chování a dle finančních možností MŠ a dokončení studia Speciální pedagogiky pí učitelkami.

Samostudium k dané problematice (Informatorium, publikace, internet)

Hodnocení a struktura evaluace preventivního programu

Ředitelka:

- hospitační a kontrolní činnost, pohospitační pohovory
- na pedagogické radě

Učitelky:

- písemné hodnocení po ukončení integrovaného bloku
- analýza úspěšnosti naplňování cílů z oblasti primární prevence – červen

Rodiče:

- rozbor na třídních schůzkách, dle potřeby dotazník (květen, nebo první polovina června)

Struktura evaluace

1. Evaluace plánování

- jaký problém řeší, jaká je struktura
- proč je nutná prevence
- komu má prevence pomoci
- jaké jsou cíle
- jak je realizovaná
- jaké jsou zdroje

2. Evaluace způsobu realizace

- postoj k prevenci
- popis jednotlivých činností a komu jsou určeny
- kolik bylo zúčastněných

3. Evaluace výsledků

- zda bylo dosaženo vytýčených cílů
- efektivita (dokumentace efektivity, klima školy, posun k postojům, projevy dětí ve vztahu k výskytu sociálně patologických jevů a nežádoucích projevů chování)

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
1.1	Název a ŠVP PV	2
1.2	Identifikační údaje předkladatele	2
1.3	Identifikační údaje zřizovatele	2
2	PLATNOST DOKUMENTU	3
3	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3.1	Úplnost a velikost školy	4
3.2	Vybavení školy	4
4	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	5
4.1	Věcné (materiální) podmínky předškolního vzdělávání	5
4.2	Životospráva dětí	5
4.3	Psychosociální podmínky	6
4.4	Organizace	6
4.5	Řízení školy	6
4.6	Personální podmínky a pedagogické zajištění	7
4.7	Spoluúčast rodičů	7
4.8	Příklady spolupráce MŠ	7
4.9	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	8
4.10	Zabezpečení vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných	11
5	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	12
5.1	Upřesnění podmínek pro přijetí a ukončení vzdělávání dítěte v mateřské škole	12
5.2	Vnitřní uspořádání školy	14
5.3	Denní režim a týdenní program MŠ	15
6	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	17
6.1	Předškolní vzdělávání v systému vzdělávání, zaměření školy, dlouhodobé cíle	17
6.2	Metody a formy vzdělávání	18
6.3	Pojetí a cíle předškolního vzdělávání	19
6.4	Specifika předškolního vzdělávání, metody a formy práce	19
7	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	25
7.1	Učivo - vzdělávací oblasti dané RVP PV	25
7.2	Vlastní vzdělávací obsah – integrované bloky	28
8	EVALUAČNÍ SYSTÉM	57
8.1	Oblasti autoevaluace	57
8.2	Nástroje autoevaluace	57
8.3	Hodnocení předškolního vzdělávání	58
8.4	Časové rozvržení autoevaluace a odpovědnosti pedagogů	58
	PŘÍLOHY	59
	Č.1 - Hodnotící listy dítěte MŠ	59
	Č.2 - Školní preventivní program v oblasti prevence sociálně patologických jevů	71
	OBSAH	77